Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 247. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 31-го ГРУДНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, DECEMBER 31, 1981 No. 247. VOL. LXXXVIII.

Бостонська Округа УНС відбула організаційні наради

Джамейка Плейн, Масс. — В суботу, 28-го листопада 1981 року, в залі української католицької церкви відбулися організаційні збори бостонської Округи відділів УНСоюзу з Массачусетс, відділу з Ню Гемпшир і одного з Мейну.

Збори відкрив голова Округи Володимир Гетьманський, прохаючи о. декана Петра Огірка відмовити вступну молитву. Відтак В.Гетьманський привітав присутніх представників відділів і заступницю головного предсідника Марію Душник та дав перегляд організаційних здобутків бостонської Округи, підкреслюючи економічне положення в трьох стейтах та трудноші в організуванні нових членів. Це положення віддзеркалюється в праці союзових секретарів і організаторів.

На вступі своєї доповіді М.Душник ствердила, що бостонська Округа в 1980 році осягнула свою організаційну квоту на 60 відсотків: Дмитро Ґалонзка (секретар 307-го Відділу) приєднав 9 членів; В.Гетьманський (секретар 374-го Відділу) 5 членів; Анна Ремик (секретарка 238-го Відділу) 4 члени; Марія Беднарчик (секретарка 178-го Відділу в Ню Гемпшир) 2 члени і Йосип Ірха (секретар 224-го Відділу в Сейлем) одного члеча.

В цьому, 1981 році, продовжувала М.Душник, Й.Ірха веде перед, зорганізувавши п'ять нових членів; за ним ідуть М.Беднарчик і В.Гетьманський, які мають по три члени; А.Ремик і Д. Ґалонзка здобули по два члени.

Заступниця головного предсідника висловила надію, що Округа Бостону осягне щонайменше 75 відсотків своєї організаційної квоти в місяці грудні. Вона також подала кілька практичних вказівок, як організувати нових членів. Вона цитувала статистику, показуючи, що пересічна американська родина має загального обезпечення на суму 48,300 дол. тоді, коли пересічне забезпечення української родини в УНС виносить ледве 3,000 до 3,500 дол.

М.Душник звітувала докладно про фінанси, які зростають постійно. Організаційно УНС є позаду в порівнянні з попередніми роками, але є надія, що місяць грудень принесе більші здобутки. Фінансово УНС поступає вперед з приводу підвищеного чиншового доходу і збільшення членських вкладок. Вона також згадала про наради в справі злуки УНС і УБС, про заплановану будову кондомініюм на Союзівці, про стипендії, про українських втікачів з Польщі в Австрії та потрібну їм поміч, про діяльність молоді тощо.

В довшій дискусії, що розвинулася після доповіді, порушено ряд важливих справ, які заторкають УНС та українську громаду взагалі; ствержено, що молодь більш активізується в УНС; треба впровадити практику звільнювання від медичних бадань старших віком кандидатів на членів УНС; дискутовано теж про економічну ситуацію та конкуренцію комерційних забезпеченевих фірм; Братський Конґрес Нової Англії; Контрольну Комісію УНС; місцеві курси для секретарів; „Український Тижневик," різдвяні картки УНС тощо.

В дискусії забирали голос такі особи: о. Огірко, д-р Іван Дідюк, В.Гетьманський, подружжя Федорів, А.Ремик, Дмитро Мельник, Василь Міґован, Й.Ірха і Д.Ґалонзка. М.Душник відповідала на запити і давала додаткові інформації.

Після кінцевої молитви, яку відмовив о. Огірко, була смачна перекуска, яку приготовили Юлія Гетьманська, Ярослава Ґалонзка і Анна Ірха.

Починають нове радіопересилання в Україну

Філядельфія, Па. — Митрополія УКЦ в ЗСА підписала однорічний контракт із компанією „Пірс Комюнікейшинс Радіо", яка розпоряджає коротокохвильною радіостанцією, що приміщена в Метері у стейті Люізіяна. З цієї радіостанції кожної суботи о год. 11:30 ночі за київським часом пересилатимуть півгодинну релігійну програму п. з. „З нами Бог" на короткій хвилі 19. Керівником цієї програми буде Владика Роберт Москаль. На зміст програми складатимуться Боже Слово, музика і 10 хвилин новин з українського життя, що їх підготовлятиме ред. Мстислав В. Дольницький. Частину коштів цього радіо пересилання покриватиме СУК „Провидіння".

Цю програму, починаючи з 2-го січня 1982 року, можна буде чути не тільки в Україні, але й у всьому світі, бо вона буде передаватися за допомогою штучного сателіта землі. В Европі програму можна буде слухати о годині 8:30 Ґрінвічського часу (Британія, Ірляндія, Португалія), о год. 9:30 вечора в Західній Европі (в тому й у Польщі, Югославії, Чехо-Словаччині, Німеччині, Албанії), о год. 10:30 ночі — в інших европейських країнах (Угорщина, Румунія, Болгарія, Фінляндія, Греція), а о год. 3:30 пополудні — у східніх частинах ЗСА.

Ця радіопрограма на коротких хвилях, скерована в Україну, буде передаватися завдяки приватній ініціятиві без будь-якої державної цензури чи контролі.

Вийшла книжка В. Барки

Кураторія і Діловий комітет для видання творів Василя Барки повідомляє, що у видавництві „Сучасність" вже вийшла друком чотиритомна поема Василя Барки „Свідок".

Кожний том складається з 500 сторінок і має тверду обкладинку. Це коштовне видання здійснено виключно завдяки передплатам і пожертвам громадянства, що свідчать про готовість української громади підтримати тривалі надбання української духової культури.

Усім передплатникам, які склали 80 дол. і більше, видавництво почало вже розсилати книжки. Залишається ще деяке число комплектів, які можна придбати у видавництві за 100 амер. дол. Замовлення приймає представник „Сучасности" Ніна Ільницька, 254 Вест 31 вул., Ню Йорк, Н.Й. 10001.

ВІДОМИЙ І ШИРОКО ПОПУЛЯРНИЙ ЖУРНАЛ „Тайм" проголосив „людиною року" Леха Валенсу, голову Крайового комітету вільної профспілки „Солідарність" в Польщі, називаючи його „серцем і душею" польських борців проти комуністичного режиму. Валенса є вже 55-ою з черги особою, проголошеною „людиною року" названим журналом, з поміщенням повносторінкової фотознімки на заголовній сторінці журналу.

ЗВЕРНЕННЯ

УКРАЇНСЬКИХ ВЛАДИК В ЗСА З НАГОДИ СВІТОВОГО ДНЯ МИРУ

Всечесному Духовенству, Преподобному Монашеству і Дорогим Вірним наших Епархій — Мир у Господі і наше Архиєрейське Благословення.

Мир на землі — це побажання ангелів, коли звіщали всьому світові різдвяну новину. Це також бажання кожного з нас. Всі досягнення нашого життя втрачають свою вартість, якщо не можемо користуватися ними в мирі. Нічого так не тривожило й непокоїло наших предків, як війни, які так часто пустошили й руйнували українські землі.

Заклик Святішого Отця Папи Івана Павла II, щоб ми присвятили день 1-го січня 1982 року, як Світовий День Миру, стане для нас сильною і заохочуючою спонукою до молитви в намірені миру.

Велика частина наших вірних поселилася в Америці з причин подій після Першої і Другої світових воєн. Тому ми свідомі того, що позбавлення особистої свободи наших братів в Україні, зокрема релігійне переслідування — це наслідки воєн. Історія виказує, що кожна війна приносить нещастя, руїну, смерть і горе для людей. Тому людство повинно у мирний спосіб полагоджувати свої спори.

Святіший Отець підкреслив, що мир у світі можна осягнути лише таким способом, що кожна людина віддасть себе всеціло Богові, щоб Святий Дух міг діяти в його умі й почуваннях. Лише тоді, коли кожний з нас щиро під впливом Божого надхнення буде бажати миру й буде готовий застосувати засади Святого Євангелія у власному щоденному житті — можна тоді сподіватися, що в суспільстві пануватиме дух миру.

Святіший Отець закликає усіх людей доброї волі до прощення і замирення. Прислухаючись до голосу свого сумління, кожна людина повинна переглянути свою власну готовість прощення і замирення, стараючися це практикувати у своїй родині, у стосунках суспільних, політичних і товариських, усюди застосувати прощення і замирення та діяти згідно з правдою.

Римський Архиєрей звертається із закликом до державних мужів, щоб вони віддали себе під вплив діяння Господа Бога. Церква завжди благословила стремління поодиноких громадян і організацій, які поставили собі за мету, працювати над тим, щоб мир панував на землі. Хоч ми дуже засмучені війнами в поодиноких частинах земської кулі, — то належиться подякувати Господеві Богові за це, що світової війни вже не було майже сорок років і що ми в Америці, у цій Богом благословенній країні тішимося обильними благодатями миру.

Тому, щоб подякувати Всемогутньому Творцеві за благо миру й просити Його, щоб Він запалив у наших серцях прагнення підтримувати спокій і мир на землі, доручаємо Всечесному Духовенству влаштувати у наших парафіях (церквах) відповідні Богослужения: акафісти, молебні, спільні вервиці, при тому виголосити відповідну проповідь заохочуючу вірних до молитви й діл милосердя в намірені миру, щоб випросити у Господа справжній мир на землі. Також можна визначити одну неділю у місяці січні, присвячену молитві за мир, бо справа миру є бажанням Святішого Отця, усієї Церкви і всього людства.

Це можна злучити також з врочистим відзначуванням історичних подій України з дня 22-го січня 1918 і 1919 років.

Для майбутнього добра і щастя нашого народу, як в Україні так і у Вільному світі — дуже потрібно миру, цього справжнього миру, що його так часто наш Спаситель бажав своїм Апостолам.

Памятаймо слова св. Апостола Павла записані в листі до Коринтіян: „Втім, брати, радійте, прагніть до досконалости, підбадьорюйтеся, будьте однієї думки, живіть мирно, і Бог любови та миру буде з вами" (2 Кор. 13,11).

Благодать Господа нашого і Спаса Ісуса Христа і любов Бога і Отця і причастя Святого Духа нехай буде завжди з вами.

† **Стефан**
Архиєпископ-Митрополит

† **Василь**
Єпископ Стемфордський

† **Інокентій**
Єпископ Чикаґський

† **Роберт**
Єпископ- Помічник

В Центральній Америці обидва табори мобілізуються

Мехіко Сити, Мехіко. — Сюди прибув один з головних командирів сальвадорських лівих партизан, Сальвадор Каєтано Карпіо, якому вдалося з групою інших втекти з оточення. Він звернувся до мехіканського уряду та до інших країн у світі з проханням, щоб сальвадорським партизанам зміцнено постачання зброї для продовжування боротьби. Американські засоби масової інформації приносять вістки зі стейту Флорида та з деяких країн інформації про вишкіл і підготову до виступів національних революційних сил у Нікараґуа та Кубі.

Карпіо подав інформації про теперішню фазу боїв у республіці Ель Сальвадор між лівими партизанами і урядовими військами. Його відділи зірвали стратегічний міст над рікою Лямпа й завдали інші дошкульні удари урядовим частинам. Хоч Карпіо командує тільки одною з партизанських груп, але його впливи в загальному командуванні цілим партизанським рухом великі. Він сказав, що число й бойова сила партизан без сумніву зростає, але також зростає натиск урядових частин, які дістають нову зброю з ЗСА. Партизани спроможні здобути остаточну перемогу, але їм треба більше зброї, а головно модерної зброї.

Американську пресу обійшла вістка про один з вишкільних таборів на Флориді в Еверглейдс . Американських репортерів зустрів Гектор Фабіян, один з найбільш відомих тепер активних борців проти режиму Кастра на Кубі. Він подав, що понад 800 партизан уже перейшли через відповідний бойовий вишкіл в таборах на Флориді, з того принаймні 100 є вже в Нікараґуа і ведуть, або приготовляють бойові акції проти просовєтського уряду в тій країні. Ті, що перебилися до Нікараґуа, всі є нікараґуанцями й більшість з них прибули недано на вишкіл з тієї країни. Фабіян поінформував, що вишкільні табори національних партизан відбуваються не тільки на Флориді, але й в інших стейтах ЗСА та в інших країнах.

Фабіян подав, що фінан-

(Закінчення на стор. 5)

Єгипет скріплює мир з Ізраїлем

Каїр, Єгипет. — Останні події на відтинку ізраїльсько-арабських відносин, а зокрема анексація Ґолянських висот Ізраїлем, викликали побоювання для дальшого тривання мирового договору Єгипет-Ізраїль. Одначе найвищі єгипетські державні чинники скріпили своїми заявами тривалість того миру.

З боку уряду Єгипту вийшло доручення для пограничних станиць і для господарських інституцій, які розбудовували співпрацю з Ізраїлем, продовжати ту діяльність, а навіть приспішити її. Заведені на кордоні між між Єгиптом і Ізраїлем полегші для подорожніх в обидва боки та для транспорту дібр в останніх днях поширено. Так само зміцнено контакти між урядовими чинниками обидвох країн, чого ніодна зі сторін не прикриває, а навпаки з'ясовує відкрито перед зовнішними чинниками.

Міністер і державний секретар у міністерстві закордонних справ Єгипту Бутрос Халі мав інтерв'ю із закордонною пресою, в якому він дав відповіді на запити репортерів у справі поточної політики єгипетського ур'яду, а так само прогнози на найближче майбутнє. Першим, можливо найважливішим запитом було, які ґарантії дає Єгипет, що після повернення решти Синаяського півострова Ізраїлем і перебрання його у повне володіння Єгиптом, уряд Єгипту не зревідує своєї політики супроти Ізраїля.

Міністер Халі категорично заперечив таку можливість. Мир з Ізраїлем є постійною й тривалою константою заграничної політики Єгипту, обидві сторони з того миру користають, а крім цього Єгипет будує свою політику з перспективою на майбутнє, а не тільки, враховуючи тимчасові користі. На запит, чи включення Ґолянських висот в границі Ізраїля не пошкодило мировому процесові між Єгиптом і Ізраїлем, Халі відповів, що це могло пошкодити в очах американських політиків, але не має впливу на політику Єгипту.

Ізраїльські засоби масової інформації подали вістку, що амбасадор Ізраїля Моше Сассон передав ручно писаний лист прем'єра Ізраїля Менахема Беґіна президентові Єгипту Госні Мубаракові. В тому листі Беґін запевнив єгипетського президента в остаточному, передреченцевому звільненні ізраїльськими військами Синайського півострова та порушив інші важливі, особливо конфліктні, справи. Беґін також пояснив докладно причини анексації Ізраїлем Ґолянських висот, проти чого рішуче висловився єгипетський уряд.

У світі

АЯТОЛЛА ХОМЕЙНІ ЗНОВУ ВИСТУПИВ З півгодинною промовою по радіо. В тій промові, яка була відмінна від інших тим, що вона не була звернена до „вірних Аллаха", але до робітників в Ірані, Хомейні закликав робітників до співпраці з поліцією та з ісламськими фанатиками і їхніми організаціями, а особливо із спеціяльною охоронною службою фанатиків. Приводом до виступу Хомейні було вбивство ще одного депутата до ісламського парляменту в Теґрані. Згідно з інформацією аґентства Парс, терористи засипали рушничим вогнем депутата і його охорону. Депутат загинув на місці, а один з його охоронників важко поранений. Інформаційне аґентство Парс також подало до відома, що в неділю, 27-го грудня, розстріляно трьох членів Муджагедін-ель-Хальк, які були запідозрені в співучасті в бомбовому замаху, жертвою якого впало понад 70 провідних діячів ісламського режиму. Парс подав ближчі дані про вбитого останньо депутата Мохаммеда Такі Бехшарата, який не лише був відданим співробітником Хомейні, але також одним із ідеологів того релігійного й політичного напрямку.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДІН Фішер подав представникові інформаційного аґентства Ройтерс докладніші дані й вияснення до продажу воєнних матеріялів урядові Тайвану. Під цю пору йдеться про продаж запасних частин і різних додаткових матеріялів до літаків, проданих Тайванові раніше. Продаж досягне суми коло 25 мільйонів долярів. Одначе запотребування додаткових запасових та вимінних частин осягає майже 100 мільйонів долярів і воно поступово буде покрите. Як і в якому часі та ціла трансакція була переведена, Фішер не подав. Зате вияснив, що такий продаж є рутиною, яка не вимагає нотіфакції Конґресові, ані, тим більше, його ухвали.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ У ВАШІНҐТОНІ ПОДАЛИ ДО публічного відома, що у відповідь на великі воєнні маневри Північної Кореї, про які не було ніякої попереджаючої інформації, американська бойова ескадра попливе на води Південної Кореї.

КИТАЙСЬКІ ДІЛЬНИЦІ У РІЗНИХ ВЕЛИКИХ містах ЗСА, а головно в метрополіях, переживають процес великих інвестицій різних закордонних, а в першу чергу азійських капіталів. Наприклад, в Ню Йорку появилися численні підприємці з Гонґконґу, Тайвану, Сінґапуру та інших південносхідніх азійських країн, які зацікавлені інвестиційними можливостями. Головну увагу звертають вони на так зване Чайнатавн, тобто дільницю, яку майже повністю замешкують китайці. Закордонні підприємці зацікавлені в купівлі будинків, варстатів та у вкладі грошей у нові підприємства. Крім приватних підприємців, великі азійські спілки також закуповують різні великі підприємства: банки, будинки, землю. Один із найбільших банків у світі Гонґконґ і Шанхай банк з Гонґконґу закупив цього року великий банк у Ню Йорку — Марин Мідленд банк. Китайські підприємці з Азії пояснюють свої інвестиції в ЗСА тим, що в 1997 році вигасає британський контракт на піднайм Гонґконґу і, правдоподібно він буде продовжений. А тоді КНР перебере Гонґконґ і приватні фірми втратять ґрунт під ногами й тому їм треба заздалегідь розглядатися за новими можливостями.

ІТАЛІЙСЬКІ ЗНАВЦІ ФОТОТЕХНІКИ, ЯКІ працюють для місцевої поліції, остерегли перед довір'ям до фотографії генерала Джеймса Дозієра, яку переслали терористи та яка була поміщена в пресі. Та фотографія має всі познаки підфальшування. Наступного дня терористи знову переслали ту саму фотографію ще з іншими документами. Дані про генерала Дозієра, які подають терористи в своїх листах, не є ніякою таємницею. Вони були опубліковані в журналі та в інших матеріялах, видаваних Інститутом стратеґічних студій в Лондоні. В Бейруті зголосився телефоном до італійського інформаційного аґентства невідомий чоловік, який заявив, що генерала схопили терористи з групи „Червоні бриґади Бадера-Майнгофа" та зажадав звільнення трьох терористів з тієї групи за звільнення генерала.

ЗСА ОБМЕЖУЄ ТОРГІВЛЮ З СССР

Лос Анджелес, Каліфорнія. — Перебуваючи на Різдвяних вакаціях у Каліфорнії, президент Роналд Реґен проголосив у вівторок, 29-го грудня, санкції проти СССР у відповідь на втручання Москви у внутрішні справи Польщі та безпосередню керуючу участь у військовій інтервенції польського комуністичного уряду на чолі з генералом Войцєхом Ярузельським проти польського народу, а зокрема проти робітників і їхньої незалежної профспілки „Солідарність".

Проголошення санкцій попередили кількакратні остороги під адресою Москви і варшавського комуністичного режиму, що ЗСА у випадку дальших арештів, нагінки проти мирного населення та продовжування воєнного стану будуть змушені зареагувати більш рішучо. Американська політика і американський нарід завжди обороняли людські і національні права в світі й від тієї настанови, як заявив державний секретар Алексaндер Гейґ, не відступлять.

Група найближчих співробітників і дорадників Президента — Група для винятового положення — очолена віцепрезидентом Джорджем Бушом, яка постійно слідкує за розвитком подій у Польщі, відбула цілий ряд нарад у справі американської реакції на події в Польщі. В склад тієї групи входять секретарі Державного департаменту, оборони, скарбу, торгівлі й хліборобства, представники розвідчих чинників і дорадники Президента на чолі з Едвином Мізом.

Президент у своєму проголошенні санкцій заявив: „Совєтсьский Союз несе важку й безпосередню відповідальність за репресії в Польщі. Впродовж довгих місяців Совєтський Союз публічно й приватно вимагав саме такого удару. А тепер він зовсім одверто схвалює ті репресії. Минулого тижня я повідомив, що я вислав листа до президента Брежнєва, накликуючи його, щоб він дозволив на відновлення людських прав у Польщі, як це передбачує кінцевий акт Гельсінкських угод. Президент Брежнєв відповів у спосіб, який зовсім виразно показує, що Совєтський Союз не розуміє серйозности наших турбот і його власних зобов'язань, витікаючих з Гельсінкського кінцевого акту та Хартії ОН. Тому я рішив застосувати наступні міри стосовно СССР:

- Вся летунська служба Аерофльота до ЗСА буде завішена;
- Совєтська закупна комісія в ЗСА буде замкнена;
- Видавання або віднова дозволів на експорт електричного приладдя, компютерів та інших високотехнологічних матеріялів до СССР буде завішена;
- Переговори у справі довгореченцевого договору про продаж збіжжя відложені;
- Переговори в справі морського договору будуть завішені, а нові норми доступу до портів будуть застосовані у відношенні до всіх совєтських кораблів після того, як вигасне 31-го грудня дотеперішній договір;
- Вимагатиметься дозволів на вивіз до Совєтського Союзу нафтового і газового устаткування. Видавання таких дозволів буде завішене. Стосується це також машин для прокладання труб;
- Американсько-совєтські договори про обмін, які повинні бути поновлені, включно з договорами про енерґетику, техніку й технологію не будуть відновлені. Всі інші американсько-совєтські договори про обмін будуть ґрунтовно переглянуті.

ЗСА бажають конструктивних і взаємно корисних відносин з СССР. Я ще раз закликаю Совєтський Союз погодитися з виразним бажанням більшости польського народу до національної згоди, обнови та реформи".

Рішучі міри застосовані президентом Реґеном у відношенні до Москви наслідком подій у Польщі привернули до себе загальну увагу у світі, а в ЗСА публічна опінія прийняла їх позитивно.

В Америці

АМБАСАДОР З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ Америки до Об'єднаних Націй Джін Киркпатрик заявила в розмові з кореспондентом Ей-Бі-Сі Нюз, що президент Роналд Реґен і його Адміністрація готові застосувати проти Совєтського Союзу, головного спричинника утисків польського робітництва й ініціятора проголошення в Польщі воєнного стану, різні санкції включно з денунціяцією Гельсінкських угод підписаних як відомо, 35-ма країнами в 1975 році у Фінляндії. На думку амбасадора Президент дуже турбується тим, щоб за загострення стану в Польщі були покарані фактичні винуватці, тобто комуністичні режими у Варшаві і Москві, а не польський нарід. Вашінґтон намагається скоординувати свої дії із своїми західньоевропейськими альянтами, але якщо така координація натрапить на трудноші, Америка готова навіть сама виступити проти двох згаданих режимів. „Ми не будемо закладниками своїх приятелів", — заявила Дж. Киркпатрик, особливо Західньої Німеччини. Вона схарактеризувала ген. Войцєха Ярузельского, найвищого чинника у польській комуністичній верхівці, як „жорстоку людину", якій не треба вчитись примінювати силу для здушення свободолюбивих проявів.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ опублікував, з нагоди дворічної окупації совєтськими військами Афганістану і наставлення там режиму Бабрака Кармаля, документацію з оцінкою ситуації в цій країні. Спеціялісти Державного Департаменту, після довших студій і перевірки ситуації, прийшли до висновку, що Совєтський Союз на довший час загруз в Афганістані, бо в теперішних обставинах ледви чи можна розраховувати на перемогу проти „невидимих" повстанців, які оперують переважно ночами, а в день зникають в горах, до яких не мають доступу жадні військові частини. Афганська армія натомість взагалі втратила всяке значення, як бойова військова одиниця. Дезертирів з армії було так багато, що Б. Кармаль, мабуть за намовою Москви, вирішив скоротити число армійських частин з 80,000 до 30,000 і сьогодні до армії набираються тільки надійні молоді люди. Видання Державного департаменту сперте на докладній документації і тому воно має широкий попит в журналістичних кругах.

ПОНАД 600 ГАЇТСЬКИХ ВТІКАЧІВ, ЯКІ ТЕПЕР перебувають в ізольованому таборі для переселенців в Маямі на Флориді, проголосили голодівку, протестуючи таким способом проти насильного передержування їх в цьому таборі і нібито зумисного відтягнення полагодження їхніх іміграційних справ. Архиєпископ Маямі Едвард МекКарті, який правив Торжественну Службу Божу на Різдво для гаїтських втікачів, вислав листа до президента Роналда Реґена з домаганням звільнення їх з табору і прискорення процесу іміграційного оформлення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Залишаємо 1981 рік без жалю

Залишаємо позаду нас 1981 рік без жалю і смутку. Навпаки: коли один одному традиційно бажаємо „Щасливого Нового Року", то додаймо — „Щасливішого і кращого, як був старий 1981 рік!"

Це був рік повний неспокою, конфліктів, міжнародного терору, вбивчих атентатів, рік, який конструктивно не розв'язав ні одної важливої проблеми, що її одідичив від свого попередника — за вийнятком однієї проблеми американських „закладників" в Ірані, — рік, в якому вперше американський Президент засвітив височенну ялинку перед Білим Домом, потиснувши ґудзик внутрі тієї своєї резиденції, бо було небезпечно виходити на леваду назовні. Стріляли до американського Президента, стріляли до Вселенського Архиєрея Папи, вбили єгипетського президента, братовбивча різня продовжувалася в Ірані й Іраку і на Близькому Сході між арабськими націоналістами та ізраїльськими відплатними атаками, і в Ірляндії між католиками і протестантами. Цілий 1981 рік був виповнений відважною боротьбою польського робітництва за щораз більші свої права, за щораз більшу свободу під комуністичним режимом, аж проголошено там воєнний стан із стріляниною до демонстрантів, побоями і концентраційними таборами, в яких знущаються над противниками режиму, як за Єжовщини в Совєтському Союзі. Зрештою, англійська преса принесла дуже вірогідну вістку, що це не польські вояки стріляють до польських робітників, а совєтські вояки в польських уніформах: адже дві-три совєтські дивізії постійно перебували на терені Польщі ніби задля забезпеки транспорту від СССР до Східньої Німеччини, тільки скривалися у бараках у лісах, щоби не дразнити своїм видом поляків. Тепер вони баґнетами рятують комуністичний режим в Польщі. СССР комунізує теж Середущу Америку баґнетами кубанського сателіта.

Але щойно 1982 рік покаже, чи врятують його, якщо здійсняться погрози Реґена, що ввесь Захід зірве торговельні взаємини з СССР. У цьому Новому Році будуть продовжуватися миролюбні заходи на Близькому Сході і, може, й холодну війну між ЗСА і СССР заступлять переговори, про які згори можна сказати, що до нічого доброго не доведуть.

Українські відносини наче „згармонізувались" із міжнародними. В Україні продовжувався процес творення „одного радянського" народу" з репресіями в першу чергу проти інтелектуалів, в українському вільному світі в діяспорі настав розгардіяш і заколот. Перехрестімся на прощання Старого Року і молімся, щоби — Новий був кращий, справедливіший, спокійніший, з більшою пошаною до людини.

Людмила Волянська

НАЙБОЛЮЧІША Й НАЙПОПУЛЯРНІША ТЕМА

Для всіх українських вільних періодик, — приблизно дві сотні назв, — які надходять щоденно, тижнево, місячно, квартально чи періодично до редакції „Свободи", центральною темою і цього, 1981 року, і головним пунктом зацікавлення була тема правозахисного руху в Україні і правозахисників, чи дисидентів, як їх називаємо тут, охоплюючи цим поняттям всіх борців за національні і людські права на нашій далекій, проте все ще дуже близькій Україні.

Сторінки українських друкованих органів з самого початку року рясніли іменем Вячеслава Чорновола, бо це він заініціював 12-те Січня — День солідарности з українськими політв'язнями в СССР скрізь, по всьому світі. День — якраз відразу після Різдвяних свят, а перед Водохрещам. Це за Чорновола кликала Спілка Українських Журналістів Америки всіх українських поселенців у цій країні зміцнити, посилити оборонні акції в його користь.

Сторінками газет прокотилися вістки, статті й редакційні, з яких ми довідувалися про нові „репресії в Україні"; про те, що „Красівського перевезено на заслання", що „Микола Руденко веде безтермінову голодівку", що „українські політв'язні засуджують концтабори". Тут була протягом року ціла серія статтей про оборону Шухевича різними осередками, переважно студентськими (ТУСМ), але й одноособовими — приклад українця Підсадного в Франції.

Були повідомлення про „голодні обіди" в знак солідарности з політичними в'язнями, які давали прибуток для ведення дальших акцій в обороні все зростаючого числа засуджених українців.

Протягом цього року, що минає, відбувалася друга фаза Мадридської конференції, яка мала б начебто пильнувати виконання Гельсінкських умов, зокрема в СССР, але з того дива не було багато пива...

Широку акцію було проведено в обороні українських політв'язнів в Конґресі ЗСА, завдяки старанням великого числа конґресменів і сенаторів, серед яких на чільне місце вибивалася Миллисент Фенвик, республіканка з Ню Джерзі, та конґресмени Доґерті й Донеллі з їхнім Ад гок Комітетом для балтійських країн та України, і численні інші.

Великою радістю було прийнято повідомлення про найменування Руденка, Щаранського, Орлова й Петкуса на мирову нагороду Нобеля, хоч радість наша мусіла погаснути, коли Миколу Руденка не визнали на Заході гідним нагороди, обійшовши цих всіх чотирьох мовчанкою в Стокгольмі. В міжчасі цього року появилися не тільки статті, але й великі праці про наших правозахисників, або твори їхні власні, зокрема слід тут згадати Лук'яненкову „Зупиніть кривосуддя", Плющеву „У карнавалі історії", „Погром в Україні" — („Сучасність"); Боровського „Поцілунок Сатани"; кілька книг у видавництві „Смолоскипу", в тому поезії Холодного; найновішу — „Моє ремесло" С. Караванського, збірку „Інформаційних Бюлетенів", матеріяли Шумука і п'єсу Миколи Руденка тощо.

Серед імен, крім згаданого Чорновола і Лук'яненка, переважали згадки в пресі про події навколо Оксани Мешко, її поновний засуд. Знову в центрі подій були Січки: Петро, Василь і Володимир. Їхня справа сплелася назавжди зі смертю Володимира Івасюка, композитора і пісняра, що його „Червона Рута" стала начебто своєрідним „бойовим кличем" молоді в Україні і тут. Родину Січків оголосив Світовий Конгрес Вільних Українців „Родиною Року", а українські студенти на своєму конґресі постановили боротися за звільнення студентів Василя і Володимира Січків з неволі.

Знову зарясніло було на сторінках газет і в нашій увазі прізвище Руденків, коли дружину письменника Раїсу заарештували і засудили.

Як швидка пожежа в степу, спалахнули скрізь і всюди протести, але нові й нові події вимагали нашої уваги і ми скерували її в найновіший бік:

Микола Горбаль пригадав нам усім, що українці наголошують вперш чергу національні права; про це саме сказав усім Володимир Гандзюк, бо „нищать українську духовість в україні"; бо в Україні „ мовна конфронтація", як про це подав журнал навіть в Голляндії. Іван Гель відверто оскаржив росіян за злочини в Україні, і його за це поновно заарештували. Заарештували знову лікаря Миколу Плахотнюка. У світі неслося — „У Києві та Львові тривають арешти"... Богдан Чуйко, Василь Стус, Іван Кандиба — також знову покарані; помер Андрій Турик... Це не статистика. Помер український патріот і людина золотого серця... Хотілося б, щоб читач тут спинився. Встав; відбув хвилину мовчанки. Одного із них не стало. Одного — із тих, найкращих...

До молодших в'язнів у надії, що їх легше манити привидом волі, каґебісти і протягом цього року йшли з обіцянками волі, якщо вони покаються. Таке пропонували Степанові Сапелякові. Валерій Марченко чув ці „співи сирени" також.

Ведуться далі арешти: під каґебівський „гребінь", яким прочісують окупанти Україну, потрапляють віруючі християни, хористи національних і релігійних співочих груп, і... „в Україні все ще відбуваються процеси над націоналістами". Під цю „рубрику" потрапляють всі ті, що розмовляють рідною мовою, що вимагають для своїх дітей рідномовного шкільництва, рідномовної книжки, і всі ті, які люблять рідну землю замість чужини. Ці українські патріоти насильно вивозяться з України в Росію, бо там, в чужому морі, вони будуть осамітнені і тому безпечними для уряду...

І, як розпочався рік іменем Вячеслава Чорновола, так рік і закінчився Чорноволом, бо це від нього надійшов лист „Чому я заздрю Робертові Сендсові?! В листі висловлені думки Чорновола про голодівки, як засіб боротьби проти

(Закінчення на стор. 5)

Ярослав Гайвас

РІК 1981 В ЕКОНОМІЦІ

1981 рік почався в ЗСА під знаком великих перемін і сподівань. „Сапплайд сайд" економічна теорія, не зважаючи на брак теоретичного осмислення і практичного випробування в житті, переконала більшість американських виборців і вони дали Президентові мандат переводити заповіджені ними зміни в життя. Виборцями керувало не лише прагнення змін, але й свідомість що ціла система потребує глибоких пересунень а в зв'язку з тим і — нових напрямних і нового курсу в господарці.

„Сапплайд сайд" теорія не дає успіхів

Президент Роналд Реґен, який перебирав пост президента 20-го січня, не лише виявив себе рішучим противником дотепер практикованої політики консюмеризму, але й показав на пості губернатора Каліфорнії, що він свої пляни і обіцянки послідовно переводить в життя. Консюмеризм і „добродійна держава" довели до роздуття видатків на суспільні служби й зріст непродуктивної бюрократії, головокружно підносили кожного року державний бюджет, спріяли встряванню держави через її різні елементи в численні ділянки й функції приватного господарського сектора — іншого в ЗСА немає — й творили постійно зростаючу армію утриманків державного скарбу, а на справжню армію, оборонця країни, не ставало фінансових засобів.

Президент Реґен заповів зменшення державного бюджету, а з тим і зменшення державного дефіциту, а за те піднесення видатків на оборону, обмеження видатків на суспільну опіку, радикальну обнижку податків. Це все мало з одного боку ослаблювати інфляційний процес, а з другого збільшити заощадження поодиноким громадянам та підприємця. Заощаджені таким чином фонди шукали б прибуткового уміщення в інвестиційних каналах господарського життя. Збільшені інвестиційні фонди повинні пожвавити господарське життя, розбудувати, а тим самим піднести й урізноманітнити продукцію, тобто піднести постачання (сапплай) дібр для споживача. А це своєю чергою тиснутиме на інфляційні процеси й їх гамувати. На рік 1984 Президент передбачував зрівноваження бюджету, а може навіть невеличку надвишку. Бюджетова надвишка, чи хоч би зрівноваження бюджету разом з іншими господарськими мірами подолали б згідно з пляном Президента інфляцію, яка стала головною господарською недугою сучасности і так глибоко вросла в життя та так швидко зростає, що становить велику загрозу для господарки та для вільної господарської системи взагалі.

Президентові вдалося перевести через Конгрес ухвалу про обниження податків протягом трьох років у висоті 25 відсотків, так само обнизилася інфляція, яка минулого року була понад 12 відсотків, а цього року була нижча 10 відсотків. Але зате інші елементи господарського життя не дописали. Дотепер не збільшено продукції й не викликано збільшення продажу. Навпаки, підприємства обмежують продукцію у зв'язку з передбачуваним зменшенням попиту. Значить, немає збільшення інвестицій в побудови нових і перебудови та уліпшення давніх фабричних споруд і устаткувань. Зросла надзвичайно відсоткова стопа від кредитів, яка довго трималася високо коло 20 у річному відношенні. Піднеслося безробіття і виявляє дальшу тенденцію зросту. Державний дефіцит, який мав маліти, почав приспішено зростати так, що Президент був змушений звести бій за дальші скорочення у державному бюджеті. Постала небезпека, що в наступному році дефіцит державного бюджету перейде 100 більйонів нів долярів, якщо не буде підвишки податків, або не буде піднесена висота державного заборгування, яке вже перейшло один трильйон долярів. Сподівана невелика й короткотривала рецесія поглиблюється й погрожує перетворенням в депресію. Таким чином вигляди на господарський підйом, що його передбачував Президент, зникають. Речники Уряду пояснюють це тим, що фактично нова господарська політика президента Реґена почалася щойно зі започаткуванням нового бюджетового року, тобто 1-го жовтня, а це закороткий час до значніших успіхів.

Застій в індустріяльних країнах Заходу

Ті країни можна поділити на три категорії. Перша з них, в яку входять такі держави, як Канада, Австралія, Бразилія, хоч виявляють послаблення господарської динаміки і спад, але величезні природні ресурси, малі державні видатки на оборону тощо творять добру підставу для виходу зі застою та для покращання. Зате друга категорія, куди входять такі великі держави, як Англія, Західня Німеччина, Франція, Італія борються з трудношами, але не завжди мають успіх. Англія, консервативний уряд якої застосовує подібну до американської господарську політику має надію на недалекий вихід зі застою, на що мали б вказувати найновіші господарські показники. Німеччина, в

(Закінчення на стор. 6)

Володимир Левенець

Молодь — центральна проблема сьогодення

Мабуть вже понад дві декади українська діяспора веде пожвавлену дискусію на усіх форумах на тему молоді, шкільництва, патріотичного виховання молоді злих і добрих метод шкіл українознавства, відношення спільноти до цих справ тощо. Вміжчасі життя українських поселенців у вільних країнах світу безнастанно пливе бурхливим потоком, ні на мить не зупиняється і з кожним днем, місяцем, роком, десятиріччям — приносить зміни не тільки тут в діяспорі, але також на Батьківщині. Більше того, міняється також спосіб нашого думання, підходу, оцінки життя і не завжди в нашу користь.

Довготривале перебування поза Україною при абсолютній відірваности від систематичної методи виховної праці, нищівно позначився на можливостях громадської праці взагалі і патріотичного виховання молоді зокрема. Всі ми колись жили ідеєю повороту на Батьківщину, як не за рік то за п'ять років. І в цьому дусі ми виховували наших дітей і всю молодь. Коли ж ця ідея стала нереальною, багато родин, громад, шкільних і виховних інституцій, одні скоріше, а інші пізніше, почали занедбувати виховну працю з молоддю, а деякі вважали її навіть шкідливою чи зайвим балястом у загальному навантаженні. У висліді цього може навіть природного, як дехто каже, процесу, (ми це радше назвали б занедбанням), українство сьогодні серед молоді звелося до поверхового знання про своє українське походження, а в багатьох випадках і цього бракує, зокрема у менш свідомих родинах і менш активних громадах.

Куди йдемо?

Прикладом цього, можна б сказати трагічного стану, можуть послужити українські, зокрема парафіяльні цілоденні школи, які ще десять років тому не вміщали у своїх мурах усіх українських дітей і треба було дуже часто за позичені гроші розбудовувати школи про що, до речі, дуже вичерпно розповів нюйоркчанам о. протоігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, під час святочної вечері, влаштованої Громадським комітетом шкіл св. Юра для популяризації українського шкільництва і придбання відповідних фондів, потрібних сьогодні українському шкільництву.

Немає сумніву, що доля школи св. Юра в Ню Йорку, яка відзначила вже 40-річчя свого існування і 10-річчя першого іспиту в Академії і сьогодні налічує заледве 160 учнів, з приміщенням на 1,000 осіб, подібна до долі інших цілоденних шкіл яким грозить ліквідація, а в крайній мірі сполука з іншими школами чи вимішання учнів у висліді чого перестане існувати виключно український гурт, а впарі з тим і український дух, так конечно потрібний для формування майбутніх українських громадян.

Здається, що кожний з нас познайомлений з основними засадами виховання і його потребами. Очевидно, державні народи дбають про це, щоб їхні громадяни були освічені і національно свідомі, бо тільки такі громадяни будуть зберігати скарби свого народу: рідну мову, культуру, традиції та інші непроминальні вартості. На жаль, цілком протилежно думають українські громади, бо тільки незначна частина українців турбується преважливою справою сьогодення — цілоденними школами, курсами українознавства, дошкіллям, виховними справами в молодечих організаціях, мистецькими одиницями тощо. Решта живе нереальною надією, що, мовляв, діти підростуть і самі зрозуміють основні проблеми та виберуть собі свій власний шлях у житті. На жаль, родин з таким наставленням до українства є чимраз більше і це сміливо можна назвати нашою національною трагедією, а у вужчому змислі трагедією українських поселенців, які призначені на загладу, якщо вони занедбають основні речі до яких без сумніву належать проблеми шкільництва і виховання.

Хто винний?

Ксеня Турко, авторка статті у жіночому журналі „Промінь", органу Союзу Українок Канади, пише, що „у теперішній час підростаюче покоління, не мало постійних, або установлених правил. Але за минулих двадцять років навіть ті кордони, які були, мінялися з такою швидкістю, що дорослі, зокрема батьки, стали безрадні. І не раз нам здається, що вже ніхто сучасної дітвори не розуміє". Ця ж авторка запитує, що сталося з підростаючим поколінням? І відповідає: „мабуть те саме, що сталося з нашим суспільством. Під натиском різних течій філософії незрозумілих дитинству, традиційні виховні установи і моральні засади потряслися. І тому дім у нашому середовищі вже не є виховною установою. Під впливом нової течії, дім став місцем перебування".

Воно може й не зовсім так. Батьки, Церква, добрі і совісні учителі, молодечі організації і жіночі Союзи, зокрема Союз Українок Америки, все ще сповняють велику ролю у формуванні молодого покоління і прищеплюють основні вимоги поведінки та респектування моральних вартостей суспільного ладу. Не можна, очевидно, вимагати від кожного, щоб він був вчителем чи виховником своїх дітей, бо не всі здібні виконувати таку ролю. У такому випадку вони повинні порадитись з отцем парохом, вчителем української місцевої школи, виховником організацій, бо від обов'язку виховати дитину в рідному дусі ніхто не може нас звільнити. Чималу роботу провела Шкільна Рада хоч

(Закінчення на стор. 5)

П. П.

1981-1982

1981 рік не записався золотими буквами в анналах всесвітньої історії, дарма що у першому його місяці сталися дві дуже позитивні події: вернулися з близько дворічного перебування серед наруг і знущань 52 американські „закладники" з Ірану, решта персоналу тамошньої американської амбасади, і майже в тому самому часі — інавгурація 40-го з черги президента ЗСА Рональда Реґена. Вибір того республіканця, консерватиста, велетенською більшістю (48 стейтів з усіх 50-ти) був доказом, що американський нарід розчарувався у лібералізмі, який перетворював за соціялістичним взором державу у добродійну установу та, в ділянці закордонної політики, легковажив проблему оборони і допустив до здобуття Совєтським Союзом першого місця у різних родах офенсивної зброї.

Але наступні місяці були сумні — вони були сповнені терору, який властиво надав „тону" усьому тому злощасному 1981 рокові. 30-го березня молодий незрівноважений Джан Гінклі, щоб звернути на себе увагу дівчини, важко поранив револьверовими стрілами у Вашінґтоні президента Реґена, ще важче його пресового секретаря Джеймса Брейді і також двох поліціянтів з охорони Президента. 13-го травня молодий турецький терорист Махмет Алі Аджа важко пострілив на площі св. Петра у Римі Папу Івана Павла II: на щастя, ці обидва достойники, президент найбільшої великодержави і голова 500-мільйонової Католицької Церкви, перейшовши успішні операції і довшу реконвалесценцію, видужали і вернулися до виконування своїх важких обов'язків. Але 6-го жовтня малий гурт, переодягнений у військові уніформи мусульманських фанатиків, вбив під час військової паради у Каїро єгипетського президента Анвара Садата, при чому згинуло 10 осіб і 36 було поранених. Усіх виконавців тих терористичних атак арештовано на місці їх злочинів, — Гінклі ще очікує на судову розправу. Наступник Анвара Садата на становище президента Єгипту Госні Мубарак заявив, що продовжуватиме політику свого попередника і повів репресії проти змовників. Три колишні президенти ЗСА — Ніксон, Форд і Картер — були на похороні Садата.

На жаль, попередній 1980 рік залишив своєму наступникові масу проблем і конфліктів, які затруювали цілий 1981 рік. У Північній Ірляндії продовжувався братовбивчий танок на тлі анахронічної релігійної заїлости: південноірляндська підпільна Армія Визволення силою намагалася примусити північноірляндських протестантів і британський уряд, як легального державницького зверхника, до з'єднання обох частин поділеної Ірляндії. Арештовані у Північній Ірляндії південноірляндські терористи переводили голодовий страйк — аж до своєї смерти, вимагаючи визнати їх за політичних полонених із спеціяльними привілеями. Самогубна голодова смерть Боббі Сандса відбилася головним відгуком у всьому світі і потягла за собою десяток таких самих фанатичних самогубців, аж поки у вересні 1981 року ті в'язні дали себе переконати, що така метода боротьби недоцільна і коштує тільки життя окремим фанатичним патріотам.

Продовжувався внутрішній хаос і заколот в Ірані. Щоб виминути арештування й розстріл президент Бані Садр втік вкраденим аеропляном до Франції і відтіль почав керувати революційними актами проти авторитарного режиму аятолли Хомейні: у кількох важких терористичних актах згинув наступник президента Бані Садра і загинули деякі найбільші співробітники Хомейні. Ситуація в Ірані тим поганіша, що ввесь 1981-ий рік продовжувалася війна між Іраком і Іраном. Продовжувався теж неспокій на Близькому Сході, при чому ізраїльський прем'єр Менахем Бегін, послідовний у своєму непримиримому становищі, збомбардував отриманими від Америки літаками нуклеарний реактор в Іраку та згодом проголосив без повідомлення Америки — анексію сирійської височини Ґолян. Це погіршило відносини між ЗСА й Ізраїлем. В обох випадках Уряд ЗСА натаврував Ізраїль.

Успадкований від 1980 року експорт комуністичної революції Кубою продовжувався, всупереч намаганням Америки не допустити до комунізації країн Центральної Америки. Труднощі американської закордонної політики зросли, коли у Франції вперше від часу смерти де Ґоля і уведенням нової конституції президентом став соціял-демократ Франсуа Міттеран, який включив до свого уряду чотирьох комуністів. Проте, щодо політики супроти СССР Франція солідарна з Америкою, — більше, аніж Західня Німеччина з соціял-демократичним канцлером Гельмутом Шмідтом, який є прихильником дальших торговельних зв'язків з СССР та переговорів щодо обмеження стратегічної зброї. Президент Реґен і державний секретар Александер Гейґ зайняли становище, що потрібне не обмеження стратегічної зброї із правом дальше зброїтися, а унешкідливлення совєтських ракет на території Західньої Европи в заміну за зречення Америкою пляну встановлення в кількох країнах Західньої Европи власних ракет з „атомовими головками".

Відбулися кризи урядів також у Швеції і в Італії, відбулися теж пацифістичні демонстрації, спонзоровані Москвою, у різних столицях Західньої Европи. Закінчився 1981 рік двома понурими подіями, без прецеденту в історії Америки і світу: у Вероні в Італії терористи, що звуть себе „Червоними бриґадистами", схопили й, мабуть, вже вбили американського генерала Джеймса Дозієра, — знову ж Америку і ввесь світ оббігла вістка, що Муаммар Каддафі, лівійський диктатор вислав до Америки гурт вишколених терористів, щоб вбити президента Реґена і його найближчих співробітників. В наслідок цього Президента оточили такою охороною, що він став неначе в'язнем Білого Дому, відкіль він не може свобідно порушатися.

Останні місяці й тижні цього року стояли під знаком боротьби між волелюбним робітничим рухом у Польщі та владою, яка під натиском Москви йому протидіяла. Проголошення воєнного стану в Польщі, відрізання цієї країни від зв'язків зі зовнішнім світом, поставлення поза законом робітничої централі „Солідарність", масові арешти і стрілянина до робітників та заснування концентраційних таборів для десятків тисяч арештованих — спонукали президента Реґена покищо тільки до торговельних санкцій проти тамошнього комуністичного уряду.

Закінчився 1981 рік під знаком загину свободи у сяк-так свобідній сателітській Польщі. Польські амбасадори у ЗСА і Японії „вибрали свободу" і дістали азиль. Мабуть, єдиним ясним пунктом у 1981 році було вінчання британського престолонаслідника князя Чарлза з Лейді Діяною Спенсер.

У внутрішній ситуації в ЗСА продовжувалася економічна криза. Правда, Президент осягнув від обох Палат Конґресу майже все, чого прагнув — новий скорочений на кругло 30 більйонів долярів бюджет, підвищення бюджету на військові цілі, обниження прибуткового податку, дозвіл на вивіз до Савдійської Арабії т. зв. шпигунських літаків АВАКС. Які будуть наслідки дальшої ощадностевої політики Президента на економіку ЗСА і яке буде відношення ЗСА до ворогів і союзників — залежатиме від дальшого розвитку подій у 1982 році. Але всі знаки на небі і землі вказують, що це буде рік також дуже важкий — з усіма можливими несподіванками.

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ" В ДНЯХ ВІД 8-го до 12-го ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ

(4)

4. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УЛЯНИ ДЯЧУК

(Продовження)

Бонди

Майже 71.9% всього майна УНС ульоковані у вартісних паперах, книжкова вартість яких виносила суму $32,487, 380. Впродовж року дозріло бондів на суму $1,155,000 та 7 банкових цертифікатів у висоті $2,140,375. Продано 4 бонди на загальну суму $325,000. Дозрілі бонди приносили відсотки у висоті 2 3/4% і 2 7/8%, а продані бонди 3 3/8% і 3 1/4%. Один бонд, який приносив 15 7/8%, куплено і продано в 1980 році зі зиском. Три інші бонди на суму **$150,000 продано** з втратою **$19,268, яку ми, заступивши їх** високовідсотковими бондами, відзискаємо до двох років.

Впродовж року закуплено 27 нових бондів на загальну суму $1,947,676, з чого 6 на суму $500,000 в канадській валюті. **Канадські бонди приноситимуть від 11 1/4% до 13 1/4%**, а бонди американських фірм від 11.35% до 15 5/8%.

З огляду на постійно зростаючу інфляцію і непевну економічну ситуацію, при закупні бондів бралося до уваги майже виключно бонди, які дозріють найдальше до 10 років.

Бонди американських фірм є надальше передержувані в опікунчім відділі Банку Комершел Траст в Джерзі Ситі. Канадські бонди переховує Уряд Забезпечення Канади. Один бонд на суму $20,000 поїздової компанії Моріс і Есекс дальше не приносив відсотків.

Уділи

УНСоюз є власником трьох уділів, закуплених в 1971 р., а саме: 16,693 уділів Колоніял Сініор Секюрітіс (т. зв. мючуель фандс) з книжковою вартістю $168,733. Вони принесли відсотків у висоті $17,226 або 10.21%.

20,000 уділів Гамільтон Інвестмент Траст, з книжковою вартістю $400,000. Ці уділи дальше не приносили відсотків.

Ринкова вартість їх зросла за рік на $25,000.

50 уділів фірми Меріл Линч, **яких книжкова вартість** виносить $1,400.

Гіпотечні позички

З кінцем 1980 року на книжках було 127 гіпотечних позичок, на загальну суму $2,400,930. Канадських позичок було 17 на суму $518,129. Впродовж року сплачено гіпотечних позичок на суму $370,604, а видано 12 нових і одну збільшено разом на суму $438,202. Загальна сума майна, ульокованого у гіпотечних позичках, зросла на суму $67,599.

Позички уділяється членам на відсотковій стопі на 1/2% нижчій від тієї, яку побирали інші американські фінансові установи в даній околиці. Найвищі відсотки від нових позичок були 12%, домовлені в серпні 1980 року, найнижчі 10%, за позичку уділену при продажу власних будинків.

Позички

На початку 1980 року в позичках на підклад членських грамот була інвестована сума $564,837, а на кінець року ця сума зросла вже до $625,823, тобто збільшилася на $60,986 або 11%. І не дивно, бо від позичок начислюємо від 4% до 6% річно, залежно від того, яку стопу встановлює грамота члена, який бере позичку. При теперішній високій відсотковій стопі від кожного роду інших позичок, позички на грамотах є надзввичайно атрактивні. Ціла забезпеченева індустрія стверджує той самий напрямок, з тією різницею, що поліси на більші суми забезпечення мають вищу резерву і дають можність затягати більші позички. Це створює великий брак плинних фондів і змушує компанії продавати інвестиції часом у непригожий для цього час.

Реальності

На кінець звітового року УНСоюз був власником двох реальностей, а саме: Будинку при 81-83 Ґренд Стріт в Джерзі Ситі, де колись приміщувалася наша Головна Канцелярія, та нашої оселі Союзівка. Книжкова вартість обидвох виносить суму $654,712. Впродовж звітового року продано реальність при 500 Схід 11-та вулиця в Ню Йорку за ціну $50,000, та 77-79 Ґренд стріт, Джерзі Сити, Н. Дж., за ціну $48,000. Зиск при продажі обидвох реальностей дав суму $45,237.

Реальність при 81-83 Ґренд стріт, Джерзі Сити, є в стані продажу.

Друкарня

Під час 1980 року закуплено друкарську офсетну машину до друку книжок за ціну $27,057.50, та новий викликувач за суму $1,565. Сума інвестованих грошей в друкарських машинах виносила на кінець грудня $184,040.10

Електронічні машини

Маємо дві електронічні машини Боровс Корп., типу Л 9000 і Е 5000, на яких виконуємо у Фінансовому Відділі багато праці.

Рекордовий Відділ працює на машинах фірми ІБМ, які в більшості є замортизовані.

На кінець 1980 року книжкова вартість всіх електронічних машин виносила суму $29,754.

Позичка для УНКорпорації Дому УНСоюзу

На кінець звітового року ця позичка виносила суму $8,000.000, без змін від 1979 р. Від неї корпорація має платити річно 3%, згідно з умовою гіпотечної позички, яку Корпорація дала УНСоюзові.

Крім цього, УНСоюз безкоштовно займає в будинку приміщення на майже трьох поверхах, які приносили б корпорації у чиншах додаткових понад півмільйона долярів.

Авторське право

Минулого року закуплено у мистців Едварда Козака і його синів Яреми і Юрія проєкти дванадцяти різдвяних карток за ціну $4,800. По використанню чотирьох карток списано суму $1,200.

Решту карток використаємо в чергових роках для видачі нових карток.

Всі інвестиції УНСоюзу принесли у 1980 році пересічно 6% річно. Надвишка резерви осягнула суму $11,637,900 і збільшилася за рік на суму $337,110. На підставі оцінки всіх грамот встановлено резерву у висоті $30,313,937 на покриття життєвого і акцидентового забезпечення. Відношення нашого признаного майна до зобов'язань дало $135.03%.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. 1980

ASSETS:

* Bonds	$32,481,486
* Common stocks	199,544
Mortgage loans on real estate	2,400,930
Properties occupied by the society	21,675
Certificate loans and liens	625,823
Cash on hand and on deposit	232,113
Other invested assets	8,000,000
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office	30,399
Life insurance premiums and annuity considerations deffered and uncollected	41,276
Investment income due and accrued	831,671
TOTAL:	$44,864,920

* *Assets are valued according to statutory requirements and the basis of Valuations prescribed by the National Association of Insurance Commissioners in the book "Valuations of Securities"*

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	$30,298,205
Aggregate reserve for accident and health certificates	15,732
Orphan's Fund liability	149,669
Certificate and contract claims:	
Life	$227,115
Accident and health	10,000
Provisions for refunds payable in following calendar year — estimated amounts:	
Apportioned for payment to December 31, 1981	617,000
Premiums and annuity considerations received in advance less $ none discount; including $26,012 accident and health premiums	724,035
Commissions to fieldworkers due or accrued — life and annuity $100,105 accident & health $2,632	102,737
General expenses due or accrued	18,180
Taxes, licenses and fees due or accrued	1,417
Net adjustment in assets & liabilities due to foreign exchange rate	480,546
Unearned investment income	386
Amount witheld or retained by Society as agent or trustee	5,210
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above	24,486
Printing plant expenses due and unpaid	30,882
Mandatory securities valuations reserve	481,758
Unexpired subscriptions to Official Publication	39,656
TOTAL liabilities	33,227,020
Unassigned funds & special reserves	11,637,900
TOTAL:	$44,864,920

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS:

Increases in Ledger Assets:

Premiums on life certificates & annuity considerations	$2,847,223
Accident and health cash premiums, including $5,115 certificate, membership and others fees	82,615
Amounts increasing Orphans Fund	8,516
Gross investment income	3,157,321
Income printing plant	859,180
Sale of Ukrainian Publications	15,764
Donations received	42,910
Reinsurance exp. refund	188
From sale or maturity of ledger assets	45,638
Increase in escrow accounts	1,200
Total increases in ledger assets	**$7,060,560**

DECREASES IN LEDGER ASSETS:

Certificate and contract claims (life)	1,639,238
Accident and health	25,000
Interest on certificate funds	773
Surrender values	351,529
Refunds to members	530,790
Total paid members and beneficiaries:	**$2,547,330**
Paid for claims on suplementary contracts without life contingencies	4,044
Commissions to fieldworkers:	
Life insurance and annuities	378,464
Accident and health	9,318
Total:	$387,783
Decrease in Orphans Fund	2,833
General expenses and fraternal payments	1,943,571
Taxes, licenses and fees	128,286
Printing plant expenses	858,873
From sale or maturity of ledger assets	19,328
By adjustment in book value of ledger assets	16,231
Total decreases in ledger assets:	**$5,908,284**

RECONCILIATION BETWEEN YEARS:

Amount of ledger assets December 31, of previous year	44,036,212
Increase (+) or decrease (—) in ledger assets during the year	1,152,275
Total ledger assets December 31, of current year:	$45,188,487

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

Valuation Exhibit as December 31, 1980

Total admitted assets	$44,864,920

Liabilities & Unassigned Funds:

Reserve for life certificates	$30,298,205
Reserve for ADD certificates	15,732
Claim & accrued liabilities	2,913,083
Total liabilities:	$33,227,020
Margin of safety to certificate holders	11,637,900
Total:	$44,864,920

The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1980 was	135,02%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1980 was	6.00%

(Signed by)

GEORGE SCHAUMANN, MAAA
CPS ACTUARIES
(Counsulting Actuaries)

JOHN O. FLIS
Supreme President
ULANA M. DIACHUK
Supreme Treasurer

ПРИБУТКИ

	1978	1979	1980
Членські вкладки	$3,079,946.53	3.031.949.83	$2,942,404.06
Відсотки від:			
Позички для УНКорп. Дому УНСоюзу	237,043.75	100.000.00	228,750.00
Уділів	8.655.61	10.895.12	17,278.24
Банкових конт	1,842.49	9.823.64	2,100.16
Бондів	1,759,200.86	1.968.156.58	2,162,940.56
Позичок на грамотах	20.795.20	20.433.50	22,300.97
Гіпотечних позичок	198,921.57	185.725.53	192,252.65
Разом:	$ 2.226.459.48	$ 2.295.034.37	$2,625,622.58
Прибутки книгарні й друкарні	635.876.18	730.893.25	859,180.51
Прибутки Союзівки	480.101.38	499.136.66	527,379.01
Чинш від реальностей	31.511.17	31.248.35	23,011.50
Амортизація і зиск при продажі інвестицій:			
Піднесено вартість бондів	3.758.16	3.804.99	5,717.66
Зиск при продажі бондів	1.385.11	982.87	402.05
Зиск при продажі нерухомостей	—	—	45,236.76
Разом:	$ 5.143.27	$ 4.787.86	$51,356.47
Різні прибутки:			
Пожертви до Братських Фондів	—	123.40	30,554.86
Перенос до Сирітського Фонду посм. виплат і дозрілих вивінувальних грамот	9.000.00	5.395.84	8,516.66
Пожертви до Фонду Нагпої Потреби	14.634.73	5.702.51	12.355.53
З продажі книжок (Енциклопедія)	14.540.33	14.563.11	15,764.89
Стипендійна Фундація ім. Й. Волка	87.075.15	1.000.00	
Разом	$ 125.250.21	$26.784.86	$67,191.94
Разом звороти:			
Посмертних запомог за реасекурацію	15.809.00	17.078.00	6,741.00
Вкладки за реасекурацію	—	178.00	188.00
Разом	$ 15.809.00	17.256.00	$6,929.00
Загальні прибутки:	**$ 6.600.097.22**	**$ 6.637.091.18**	**$7,103,075.07**

ВИДАТКИ:

	1978	1979	1980
Виплачено членам:			
Грошеві звороти	285.974.62	287.217.45	351,529.11
Посмертні запомоги	783.349.34	792.745.87	764,193.20
Подвійне забезпечення від випадку	8.500.00	4.500.00	18,000.00
Акцидентове забезпечення	22.500.00	15.000.00	25,000.00
Забезп. для дітей, яких родичі померли	4.199.03	4.076.77	4,044.33
Дозрілі вивінувальні грамоти	905.998.33	970.640.42	863,785.85
Дивіденда	509.259.99	527.636.53	530,790.51
Сирітські виплати	1.000.00	12.959.57	2,833.34
Відсотки за сирітські виплати	101.83	2.922.55	773.16
Разом	$ 2.520.883.14	$ 2.617.699.16	$2,560,949.50
Інвестиційні виплати і амортизація:			
Амортизація авторське право	—	—	1,200.00
Втрати на гіпотечних позичках	16.140.67	44.583.30	—
Відсотки від закуплених бондів	11.531.01	15.079.50	16,639.07
Банкова оплата за опіку над бондами	5.783.22	6.084.66	6,200.00
Амортизація бондів	7.684.07	7.787.51	7.770.24
Обниження вартости друкарських і елек. машин	13.147.60	12.167.98	12,992.30
Обниження вартости реальностей	15.688.35	15.990.62	16,231.74
Втрати при продажі бондів	15.720.89	7.369.26	19,328.95
Інвестиційні виплати — загальні	532.00	25.00	25.00
Оплати за канадські чеки	140.02	(5.58)	34.29
Разом	$ 86.367.83	$ 109.082.25	$80,371.59

	1978	1979	1980
„Свобода" за орган	343.200.00	407.700.00	451,030.45
Виплати друкарні и книгарні	635.512.24	730.950.78	858,873.050
Виплати Союзівки	456.022.22	513.494.32	505,506.16
Виплати на реальностях	43.520.26	38.058.53	32,145.89
Кошти головних союзових засідань:			
Кошти 29-ої Конвенції	322.473.78	15.163.00	33.65
Річні Засідання Головного Уряду	8.833.23	29.474.38	35,845.19
Кошти контролі	6.586.02	6.625.90	8,277.32
Разом	$ 337.893.03	$ 51.263.28	$44,156.16
Організаційні видатки:			
Оголошення і публікації	26.912.70	18.388.57	91,330.84
Лікарські бадання нових членів	3.849.20	3.440.60	2,799.04
Винагороди відділових організаторів	73.085.00	57.360.45	53,729.45
Винагороди обласних організаторів	13.835.01	43.998.85	24,942.32
Винагороди предсідників і касирів	1.945.50	1.555.00	2,919.00
Звороти коштів секретарям	290.756.62	298.514.82	306,193.00
Винагорода головного лікаря	750.00	2.250.00	1,500.00
Кошти подорожей обл. організаторів	18.945.54	22.631.77	14,812.03
Кошти окружних зборів	3.359.14	6.282.95	10,206.34
Разом	$ 433.438.71	$ 454.423.01	$508,432.02
Платні, податки і забезпечення:			
Шпитальне забезпечення	26.574.88	30.716.48	33,899.31
Пенсійний фонд	104.796.20	63.228.60	100,073.40
Групове забезпечення	10.452.28	9.491.17	11,810.81
Забезпечення від випадку під час праці	6.501.00	6.852.00	9,644.00
Платні екзекутивних урядовців	91.333.40	97.962.00	106,750.00
Платні працівників	279.358.92	296.656.18	322,838.74
Федеральні і стейтові податки — соціяльне забезпечення і безробіття	31.639.41	36.918.21	39,681.29
Канадські доміняльні і провінційні податки соціяльне забез. і безробіття	124.15	285.00	498.84
Разом	$ 550.780.24	$ 542.109.64	$625,196.39
Канцелярійні виплати:			
Книжки і друки	774.71	1.136.20	1,659.45
Машини і устаткування	1.830.21	7.431.32	5,942.18
Загальні видатки	9.926.32	14.639.33	15,882.39
Забезпечення	11.665.59	3.708.57	13,492.14
Винайм і опіка машин	21.806.49	17.142.81	11,820.07
Відділові прибори	5.465.44	[illegible]	[illegible]
Виготовлення дивіденди	5.484.60	5.456.14	5,330.98

Друки і прибори	35.534.07	32.139.23	32,215.18
Поштові оплати	15.538.58	16.931.00	16,774.53
Телефон	13.010.82	13.393.24	13,556.65
Разом	$ 121.026.83	$ 112.456.54	$116,673.57
Різні виплати:			
Статистичні кошти актюарія	11.522.31	9.951.90	25,605.15
Кошти правні			350.00
Канадські корпораційні видатки від вкладок і прибутків	38.431.68	(24.353.85)	(3,343.55)
Вкладки до Братських Конгресів	2.140.44	2.166.47	2,262.72
Оплати до забезпеченевих урядів	17.350.65	14.721.66	2,891.84
Вкладки за реасекурацію	12.036.24	12.943.93	12,564.97
Податки від іпотечних реальностей	1.202.30	7.499.24	(1,200.80)
Загальні кошти подорожей	33.767.75	31.121.16	27,899.70
Виплати канадської канцелярії	2.986.37	1.826.40	1,996.43
Разом	$ 119.437.74	$ 55.876.91	$69,026.46
Дотації, допомоги і публікації:			
Спортова акція	3.510.31	4.499.31	5,956.58
Запомога членам	24.130.00	22.530.00	20,830.00
Дотації церквам науковим установам і організаціям	14.053.57	23.025.00	34,359.55
Стипендії	16.650.00	22.550.00	31,250.00
Пожертви з Фонду Наглої Потреби	3.828.33	10.459.07	41.63
Голод 1933 р. Укр. голокост			6,000.00
Разом	$ 62.172.21	$ 83.063.38	$98,437.76
Загальні видатки:	$5 710 254 45	$ 5 716 178 33	$5,950,799.45

INCOME

	1978	1979	1980
Dues from members	$ 3,079,946.53	3,031,949.83	$2,942,404.06
Interest received from:			
Loan to UNURBAN Renewal Corp.	237,043.75	100,000.00	228,750.00
Stocks	8,655.61	10,895.12	17,278.24
Banks	1,842.49	9,823.64	2,100.16
Bonds	1,759,200.86	1,968,156.58	2,162,940.56
Certificate loans	20,795.20	20,433.50	22,300.97
Mortgage loans	198,921.57	185,725.53	192,252.65
Total	$ 2,226,459.48	$ 2,295,034.37	$2,625,622.58
Income of printing plant	635,876.18	730,893.25	859,180.51
Income of UNA Estate — Soyuzivka	480,101.38	499,136.66	527,379.01
Rent — real estate	31,511.17	31,248.35	23,011.50
Amortization & profit on sale of investments:			
Accrual of discount on bonds	3,758.16	3,804.99	5,717.66
Profit on sale of bonds	1,385.11	982.87	402.05
Profit on sale of real estate	—	—	45,236.76
Total	$ 5,143.27	$ 4,787.86	$51,356.47
Miscellaneous income:			
Donation to Fraternal Fund	—	123.40	30,554.86
Transfer to Orphan's Fund	9,000.00	5,395.84	8,516.66
Donation to Emergency Fund	14,634.73	5,702.51	12,355.53
Sale of Ukrainian Publications	14,540.33	14,563.11	15,764.89
Joseph Wolk Scholarship Fund	87,075.15	1,000.00	
Total	$ 125,250.21	$ 26,784.86	$67,191.94
Refunds:			
Reinsurance experience refund		178.00	188.00
Reinsurance recovered	15,809.00	17,078.00	6,741.00
Total	$ 15,809.00	$ 17,256.00	$6,929.00
Grand total	$ 6,600,097.22	$ 6,637,091.18	$7,103,075.07

DISBURSEMENTS

	1978	1979	1980
Benefits paid to members:			
Cash surrender	285,974.62	287,217.45	351,529.11
Death benefits	783,349.34	792,745.87	764,193.20
Addl. accidental death benefits	8,500.00	4,500.00	18,000.00
Accidental death & dismemberment benefits	22,500.00	15,000.00	25,000.00
Payor death benefits	4,199.03	4,076.77	4,044.33
Endowment matured	905,998.33	970,640.42	863,785.85
Dividend to members	509,259.99	527,636.53	530,790.51
Trust fund disbursed	1,000.00	12,959.57	2,833.34
Interest on trust fund paid	101.83	2,922.55	773.16
Total	$ 2,520,883.14	$ 2,617,699.16	$2,560,949.50
Investment expenses & amortization:			
Amortization of copyrights	—	—	1,200.00
Investment losses on mortgages	16,140.67	44,583.30	
Accrued interest on bonds	11,531.01	15,079.50	16,639.07
Bank charges for Custodian Acct.	5,783.22	6,084.66	6,200.00
Amortization of premiums on bonds	7,684.07	7,787.51	7,770.24
Depreciation of printing plant & EDP equipment	13,147.60	12,167.98	12,992.30
Depreciation of real estate	15,688.35	15,990.62	16,231.74
Loss on sale of bonds	15,720.89	7,369.26	19,328.95
Investment expenses — gen'l	532.00	25.00	(25.00)
Collection charges on Canadian checks	140.02	(5.58)	34.29
Total	$ 86,367.83	$ 109,082.25	$80,371.59

	1978	1979	1980
Official publication "Svoboda"	343,200.00	407,700.00	451,030.45
Operating expenses — printing plant	635,512.24	730,950.78	858,873.50
Operating expenses — UNA Estate	456,022.22	513,494.32	505,506.16
Operating expenses — real estate	43,520.26	38,058.53	32,145.89
Expenses of Annual Meeting & Convention:			
Convention expenses	322,473.78	15,163.00	33.65
Expenses of Annual Session	8,833.23	29,474.38	35,845.19
Auditing Committee expenses	6,586.02	6,625.90	8,277.32
Total	$ 337,893.03	$ 51,263.28	$44,156.16
Organizing Expenses:			
Advertising	26,912.70	18,388.57	91,330.84
Medical inspections	3,849.20	3,440.60	2,799.04
Reward to Branch Organizers	73,085.00	57,360.45	53,729.45
Reward to Special Organizers	13,835.01	43,998.85	24,942.32
Reward to Branch President & Treasurer	1,945.50	1,555.00	2,919.00
Reward to Branch Secretaries	290,756.62	298,514.82	306,193.00
Supreme Medical Examiner's fee	750.00	2,250.00	1,500.00
Traveling expenses — Spec. Organizers	18,945.54	22,631.77	14,812.03
Field conferences	3,359.14	6,282.95	10,206.34
Total	$ 433,438.71	$ 454,423.01	$508,432.02
Salaries, Taxes & Insurance:			
Employee hospitalization plan	26,574.88	30,716.48	33,899.31
Employee pension plan	104,796.20	63,228.60	100,073.40
Insurance — group	10,452.28	9,491.17	11,810.81
Insurance — Workmen's Compensation	6,501.00	6,852.00	9,644.00
Salaries of executive officers	91,333.40	97,962.00	106,750.00
Salaries of office employees	279,358.92	296,656.18	322,838.74
Taxes — Federal & State, unempl., Social Sec. and withholding	31,639.41	36,918.21	39,681.29
Taxes — Can., Dom., Prov. & unempl. Soc. Sec.	124.15	285.00	498.84
Total	$ 550,780.24	$ 542,109.64	$625,196.39
General office expenses:			
Books & periodicals	774.71	1,136.20	1,659.45
Furniture & equipment	1,830.21	7,431.32	5,942.18
General office maintenance & expenses	9,926.32	14,639.33	15,882.39

Insurance	11,665.59	3,708.57	13,492.14
Rental & services (IBM & others)	21,806.49	17,142.81	11,820.07
Lodge suplies purchased	5,455.44	478.70	—
Preparation & servicing of dividend account	5,484.60	5,456.14	5,330.98
Printing & stationery	35,534.07	32,139.23	32,215.18
Postage	15,538.58	16,931.00	16,774.53
Telephone	13,010.82	13,393.24	13,556.65
Total	$ 121,026.83	$ 112,456.54	$116,673.57
Miscellaneous expenses:			
Legal Expenses			350.00
Actuarial & statistical expenses	11,522.31	9,951.90	25,605.15
Canadian Corporation tax on premium & income	38,431.68	(24,353.85)	(3,343.55)
Dues to Fraternal Congresses	2,140.47	2,166.47	2,262.72
Insurance department fees	17,350.65	14,721.66	2,891.84
Reinsurance premium paid	12,036.24	12,943.93	12,564.97
Taxes held in escrow — paid	1,202.30	7,499.24	(1,200.80)
Traveling expenses — general	33,767.75	31,121.16	27,899.70
Operating expenses — Can. office	2,986.37	1,826.40	1,996.43
Total	$ 119,437.74	$ 55,876.91	$69,026.46
Support, grants & publications:			
Youth sport activities	3,510.31	4,499.31	5,956.58
Support paid to indigent members	24,130.00	22,530.00	20,830.00
Donation to organizations	14,053.57	23,025.00	34,359.55
Scholarships	16,650.00	22,550.00	31,250.00
Donation from Emergency Fund	3,828.33	10,459.07	41.63
Publishing Expenses-„famine"	—	—	6,000.00
Total	$ 62,172.21	$ 83,063.38	$98,437.76
Total disbursements:	$ 5,710,254.45	$ 5,716,178.33	$5,950,799.45

БРАТСЬКІ ФОНДИ

	1978	1979	1980
Прибутки:			
Членські вкладки	$75,076.55	$74,032.53	$71,166.13
Відсотки від банків	197.39	87.38	172.45
Відсотки від бондів	29,445.13	32,867.73	27,934.10
Перенос на підвищення вартости бондів	48.62	49.55	53.81
Дотації	—	123.40	30,554.86
З продажі англомовної Енциклопедії Українознавства	14,344.33	14,350.21	15,764.89
Пожертви до фонду ім. Й. Волка	87,075.15	1,000.00	
Разом:	$206,187.17	$122,510.80	$145,646.24
Видатки:			
Коштів друків і приборів			13,044.35
Амортизація бондів	27.54	29.93	30.84
Кошти Конвенції	322,473.78	15,163.00	33.65
Запомоги членам	24,130.00	22,530.00	20,830.00
Дотації церквам, науковим установам і організаціям	14,053.57	23,025.00	34,359.55
Стипендії	16,650.00	22,550.00	31,250.00
Голод 1933 р. Укр. Голокост			6,000
Разом:	$377,334.89	$ 63,297.93	$105,548.39

ФОНД СИРІТСЬКИЙ

	1978	1979	1980
Прибутки:			
Відсотки від бондів	$17,475.08	$18,095.14	$17,554.22
Перенос на підвищення вартости бондів	30.31	42.45	45.35
Перенос посмертних виплат	9,000.00	5,395.84	8,516.66
Разом	$26,505.39	$ 23,533.43	$26,116.23
Видатки:			
Відсотки від закуплених бондів	—	700.34	
Амортизація бондів	41.95	43.95	46.83
Виплата сирітських частей	1,000.00	12,959.57	2,833.34
Відсотки від сирітських частей	101.83	2,922.55	773.16
Разом	$ 1,143.78	$ 16,626.41	$3,653.33

ФОНД ЗАХИСТУ

	1978	1979	1980
Прибутки:			
Прибутки Союзівки	$480,101.38	$ 499,136.66	$527,379.01
Разом	$480,101.38	$499,136.66	527,379.01
Видатки:			
Видатки Союзівки	456,022.22	513,494.32	505,506.16
Разом	$456,022.22	$ 513,494.32	$505,506.16

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

	1978	1979	1980
Прибутки:			
Відсотки від бондів	$2,299.25	$ 3,292.37	$3,984.23
Перенос на підвищення вартости бондів	—	4.10	4.14
Пожертви до Фонду Наглої Потреби	14,634.73	5,702.51	12,355.53
Зиск при продажі бондів	—	—	—
Разом	$ 16,933.98	$ 8,998.98	$16,343.90
Видатки:			
Відсотки від закуплених бондів	—	466.88	
Амортизація бондів	14.64	15.37	16.20
Дотації з Фонду Наглої Потреби	3,828.33	10,459.07	41.63
Разом	$3,842.97	$ 10,941.32	$57.83

ЗВІТ „СВОБОДИ"

ПРИБУТКИ

	1978	1979	1980
Передплата з членів УНС	$ 343,200.00	$407,700.00	$451,030.00
Передплата від читачів	66,983.61	71,532.21	90,199.76
Кольпортаж	7,084.95	7,123.88	7,301.22
Книжки	14,851.70	14,025.58	17,520.96
Оголошення	117,580.57	128,787.03	123,442.76
Друкарські роботи	51,416.73	62,768.11	122,931.70
Зміни адрес	155.76	190.95	160.13
Зворот за пошту	3,784.68	5,315.95	5,605.88
Зворот за телефон	30.83	47.84	55.57
Альманах	19,877.16	19,261.16	28,775.21
Пресовий фонд	6,845.65	8,724.60	9,316.51
Передплата „Веселки"	3,299.31	5,654.33	3,740.64
Стейтовий податок від продажу	98.63	314.05	105.00
Різне	2,254.12	762.92	531.25
Разом	$637,463.70	$732,208.61	$860,716.59
Продажний опуст	— 1,587.52	— 1,315.36	—1,536.08
Разом:	$635,876.18	$ 730,893.25	$859,180.51

Найболючіша...

(Закінчення зі стор. 2)

насилля, і порівняння долі ірляндців, англійських в'язнів, з долею його власною і подібних до нього. Пригадав Чорновіл при цьому про те, що „світ ще не забув про етноцид кримських татар, німців Поволжжя, частини мешканців Західньої України і окупованих прибалтійських держав, вивезених за тисячі кілометрів від батьківщини і вигублених, частково розсіяних між іншонаціональне населення". Пригадав Чорновіл, що „не бути при совєтській 'демократії' Робертові Сендсові депутатом парляменту. Не стежила б за його голодівкою світова преса, а замість гордої голосної смерти дістав би він кайданки на руки і гумовий шлянг в горло (...) Якщо б все ж таки звів він порахунки із життям — то тихцем загребли б його, нікому невідомого, в сибірську вічну мерзлоту, або в чужу мордовську чи уральську землю... Саме така доля суджена мені і моїм соратникам по боротьбі за національні права українського народу і основні права всіх народів СССР". — Тут Вячеслав Чорновіл, хоч не це було його наміром, відповів тим дисидентам російським і українсько-російським (є і такі), що Україна бореться в першу чергу за національні права, а потім за людські права. Так твердять найкращі сини і дочки України: Чорновіл, Лук'яненко, Сверстюк і інші і за це вони борються вже від Шевченка починаючи, бо тільки в своїй хаті, своя правда і сила і воля ...

Довгий, довгий був список, якщо б подавати тут тільки заголовки самвидавних і взагалі дисидентських матеріялів в газеті протягом року. Але й поданого досить, щоб ясно бачити, чим жили українські поселення в цей 1981-ий рік, повний незвичайних і дуже драматичних подій у світі; цей рік, що тепер нам закінчився підсумком п'ятирічної діяльности Української Гельсінкської Групи.

Тут виступили зі свідченнями наші правозахисники: ген. Петро Григоренко, д-р Ніна Строката, Надія Світлична і В. Малинкович, на всеамериканському форумі в Конґресі, де вчасніше були „спеціяльні порядки дня", виступи численних законодавців на оборону переслідуваних українських правозахисників і багато інших акцій з боку кількох Комітетів оборони національних і людських прав України в ЗСА.

Серед цих всіх нескінчених справ і начебто таких, що перебігають з року в рік і не дають бажаних результатів, легко б було заломитися, втратити надію, опустити руки в безсиллі, бо мало, до болю мало осягнено... Але насправді таки осягнено дещо. Пояснила це дуже вдало Ніна Строката: „Бурхливе життя Групи (і всіх інших борців за волю), виповнене викривальною і патріотичною діяльністю та змаганням з репресивною системою, давало матеріял для періодичного видання під назвою 'Інформативний Бюлетень'... цей 'новий різновид української літератури' (матеріяли українського Самвидаву) підпав зворотному процесові: позацензурна література потроху стала повертатися до місця свого народження — в Україну. Там її зустріли радо і там вона обернулася луною власного голосу. Це було щось нове і дуже потрібне, що перетворило український Самвидав на символ кровного зв'язку між незнайомими співвітчизниками в різних закутках землі. З обох сторін стала зростати віра у власні сили і в силу побратимства".

Український правозахисний рух не припинився. Він діє далі. Діє всупереч жорстокій дійсності або власне — завдяки їй. Це не тільки імена правозахисників, що відомі нам. Цього ж 1981-го року ми довідалися про протест невідомого нам перед тим робітника з Канева Миколи Ігнатенка, який у Самвидаві написав потрясаючий своєю викривальною силою документ „Де помирає релігія — там народжується зло", а інший робітник, Микола Погиба із станції Бучі під Києвом, у відкритому листі з в'язниці до Української Правозахисної Групи свідчить, що серед українського робітництва нуртують подібні думки і бажання, що і в польській „Солідарності". При чому, це голос — українського робітництва, а це страшенно важливе, бо Москва досі була спокійна за зрусифіковане робітництво на Україні і винищувала дотла свідому українську інтеліґенцію та селянство, починаючи з десяти мільйонів селян, заморданих в роках 1932-1933 штучним голодом.

Це був багатий — як бачимо — на події рік. Багато довелося українцям знову перетерпіти, і цим терпінням ще не видно кінця. Але цікавий феномен спостерігаємо: не зважаючи на каґебістський терор, на шал каральних органів, знову й знову знаходяться люди, які стають в лави борців за права України, за права всіх людей у сучасній тюрмі народів — СССР.

Молодь...

(Закінчення зі стор. 2)

існує в українських колах опінія, що вона могла б зробити багато більше, якщо вистачило б натхнення і фінансів для проведення широкої інформативної акції. Вкінці треба сказати, що у якійсь мірі винними є ми усі, бо ніхто з нас не може сказати з чистою совістю, що „я з честю виконав покладене на мене завдання".

Нові часи, нові обставини, вимагають нових методів у навчанні і тому треба надіятись, що українські відповідальні чинники, зокрема Церква, СКВУ й інші центральні установи, молодечі організації і вкінці батьки зрозуміють, що виховання молоді, хочемо ми цього чи ні, є, була і повинна залишитися центральною проблемою, від розв'язки якої залежить наше майбутнє. Іншої альтернативи, на нашу гадку, немає.

Справлення помилки

В числі 246 „Свободи" з 30-го грудня вкралася помилка. Написано „Російський маршал Куліков є головним командиром збройних сил НАТО...", а має бути „Російський маршал Куліков є головним командиром збройних сил Варшавського пакту". — Ред.

Український Фестиваль в Атланті

Члени 14-го Відділу СУА в Атланті зліва перший ряд: Марія Міллер, Джовн Юзинська, Яруся Гайдук, Оля Цегельська, Аня Сгіср, Алвіна Ґвідетті; другий ряд: Бонні Келлер, Линда Гаррісон, Ляриса Барабаш, Орися Фішер, Таня Бойцун.

14-ий Відділ Союзу Українок в Атланті, Джорджія, головою якого в теперішній каденції є Яруся Гайдук, влаштував в дні 1-го листопада 1981 року другий з черги Фестиваль Українського Мистецтва, який відвідала велика кількість американської публіки (біля двох тисяч осіб).

Численність публіки була вислідом доброї реклями, якою займалась Орися Фішер. Вона використала всі доступні засоби інформації, з радіо й телевізією включно.

Організуванням й укладанням експонатів до теми „українська кімната", займались О.Фішер і Ляриса Барабаш.

Вартісні мистецькі вироби були з приватних колекцій Люби Кучмак, Олі Цегельської, Марії Міллер, Ярусі Гайдук, Альвіни Ґвідетті, Линди Гаррісон, Доні Семчишин, Бані Келлер, Ліен Келі й інших.

Треба підкреслити, що атлантський музей мистецтва і світової слави фірма Нумен Маркус замовили модель вишиваного весілля Тані Бойцун та інші експонати для окремих виставок у своїх приміщеннях.

Публічна бібліотека Атланти висвітлювала в часі фестивалю фільм „Писанка" Славка Новицького.

Помітне зацікавлення викликав показ писання писанок неукраїнськими мисткинями — Павлею Чайлд і Олів Скарф (з Англії).

Під час цілої виставки „кейбл" телевізія робила знімки, які в зредаґованій формі будуть незабаром висвітлені в спеціяльній одногодинній програмі.

Інформацію для американської публіки давала Вероніка Цегельська.

В мистецькій частині, за яку відповідала Л.Барабаш, взяли участь — співочий ансамбль дітей „Рідної Школи" зі солісткою танцюристкою Катрусею Міллер; Міжнародний танцювальний ансамбль Інституту технології Джорджії, що спеціяльно для тієї оказії вивчили й виконали „Українську танкову сюїту", яку відтак будуть включати у свій постійний репертуар; та ансамбль бандуристок „Червона Рута" під мистецьким керівництвом Ляриси Барабаш та при співучасті солістів Марії Міллер і Дмитра Лозинського. За допомогу та догляд у виборі репертуару належиться подяка бандуристові Павлові Потапенкові.

Ансамбль „Червона Рута" своєю появою в народних строях з бандурами, мистецьким співом і грою притягає увагу й зацікавлення чимраз ширших американських кіл. Його анґажують до участи різні американські установи, телебачення.

В часі фестивалю кухня з українськими стравами проспeрувала справно завдяки праці Чарлі Тараса, Христини Хортик, Марти Кембал й інших. Приготуванням великої кількости українських страв займалась Аня Сгісp.

Джовн Юзинська провадила всі закупи й фінанси, а її доня Христя займалась продажом експонатів.

Частина доходу призначена для Українського Музею в Ню Йорку.

Пресова референтура

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ І МАТЕРІ

бл. п.

СТЕПАНІЇ КАРАСЬ

дня 8-го січня 1982 року
будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в церкві св. Духа в Брукліні, год. 7:30 веч.
в церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й.

Родину і Приятелів просимо ласкаво про святі молитви за Покійну.

о. диякон БОГДАН — чоловік
ХРИСТЯ — дочка
ІВАН — син

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Дорогого МУЖА

бл. п. д-ра мед.

ОЛЕКСАНДРА ХОМИН

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

дня 5-го січня 1982 року
в церквах:

св. Михаїла у Rossford, Ohio
св. Хреста у Edmonton, Canada
Покрови Святої Богородиці у Nottingham, England
св. Карла Баромео у Lima, Ohio
св. Ріта у Lima, Ohio.

Про згадку у молитвах за душу Покійного, Приятелів і Знайомих просить —

дружина — АННА

Ділюся сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що з Волі Всевишнього, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, нагло помер,

мій Найдорожчий МУЖ

бл. п.

ПЕТРО АНДРУСІВ

МИСТЕЦЬ

народжений 2-го липня 1906 р. в Каменьоброді біля Львова.

В безмежному смутку —

НАТАЛІЯ АНДРУСІВ — дружина

ПАНАХИДА в п'ятницю, 1-го січня 1982 р., год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Danowski Funeral, 336 Marcy Avenue, Riverhead, L.I., N.Y. (516–727-3388).

ПОХОРОН в суботу, 2-го січня 1982 р. з того ж похоронного заведення, о год. 9-ій ранку до української католицької церкви св. Івана Хрестителя при Franklin Street, Riverhead, L.I., N.Y., о год. 10-ій ранку буде відправлена СЛУЖБА БОЖА, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Замість квітів на могилу, проситься складати пожертви на видавництво „Нотатки з мистецтва".

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 28-го грудня 1981 року відійшла у Вічність

бл. п.

ЮЛІЯ КАРПІНСЬКА

(КАРПИН)

відома українська діячка та співорганізатор Української Православної Парафії у Вашинґтоні.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 31-го грудня 1981 р., ранком, по Панахиді у православній церкві св. Андрія.

Горем прибиті:

донька — ЛІДА МІЛЛЕР з чоловіком ДОНАЛДОМ та сином АНДРІЄМ
племінники:
ЕМІЛІЯН СТАДНИК з родиною
АЛФОНД СИМОНС
СЕСТРИ в Канаді

З глибоким жалем повідомляю всю свою Родину, Друзів та Знайомих, що дня 8-го грудня 1981 року, на 73-му році життя, після короткої недуги помер на удар серця,

мій Найдорожчий МУЖ

св. п.

ВАСИЛЬ ЛЮБИЦЬКИЙ

народжений 3-го січня 1908 р. в Полянській Горинецкій, Любачівського повіту, Західня Україна.

Середню школу закінчив у Жовкві зі ступенем учителя, та в пізнішому учителював в Камінці Струміловій та в рідному селі.

ПОХОРОН відбувся 12-го грудня 1981 року та похоронений в Ґленнс Фолс, Н. Й. в Америці.

Горем прибита —

дружина МАРІЙКА

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 29-го грудня 1981 р., на 82-му році життя, упокоїлася в Бозі, заосмотрена Найсвятішими Тайнами

бл. п.

ЄВГЕНІЯ БАРАНОВСЬКА

з дому ЩУРОВСЬКА

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА у четвер і п'ятницю, о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні П. Яреми, 129 Е. 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 2-го січня 1982 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар Кальварія в Ню Йорку.

Горем прибиті:

донька: ОЛЬГА ВЕСОЛОВСЬКА з чоловіком ЕВГЕНОМ
внуки:
МАРІЙКА СЕРЕДИНСЬКА з чоловіком ІГОРЕМ
ЮЛІЯ ПОЛІЩУК з чоловіком ІГОРЕМ
і правнуки: МИРОСЯ, ТОСЯ і АДЬО
ЕВГЕНІЯ СІДЛЯК з чоловіком МИХАЙЛОМ
ІРКА, ГАЛЯ, НАТАЛЯ, МИХАЙЛО І ЛЮБА
брат: РОМАН ЩУРОВСЬКИЙ з дружиною СТЕФАНІЄЮ з дітьми і внуками
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і на Україні

В пам'ять Незабутнього Брата

бл. п.

мґра МИХАЙЛА ПАКУЛЯКА

б. голови Правничої Громади у Львові, складаю суму 200.00 долярів на УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ в Гарварді.

ПАКУЛЯК ВАСИЛЬ — брат

Хор ім. Митр. Андрея Шептицького в Ню Йорку

ділиться сумною вісткою з Хористами і Громадянством, що 22-го грудня 1981 року, несподівано, відійшов у Вічність,

бл. п.

Інж. ЮЛІЯН ФРИЗ

основник і довголітній член Хору.

ПАНАХИДИ відбулися в п'ятницю, 25-го грудня 1981 р. в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 26-го грудня 1981 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку, на цвинтар св. Духа в Н. Гемптонбурґу, Н. Й.

Родині Покійного складає щирі вислови співчуття —

УПРАВА ХОРУ

Рочестер, Н. Й. *Рочестер, Н. Й.*

В неділю, 10 січня 1982 р., о год. 2-ій по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 831 Джозеф Авеню, РОЧЕСТЕР, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС в Рочестері, Н. Й.

в яких повинні взяти участь Відділові Урядовці, члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делеґати наступних Відділів:

36, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд організаційної праці за 1981 рік.
3. Організаційний плян на 1982 рік — ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ, головний організатор УНС
4. Звіт голови Конвенційного Комітету — ВОЛОДИМИР ГАВРИЛЯК
5. Звіти голів окремих Конвенційних Комісій.
6. XXX Конвенція УНС — д-р ІВАН ФЛИС, головний предсідник УНС.
7. Запити, відповіді і закриття.

У зборах візьмуть участь:

Д-р Іван Флис, головний предсідник УНС
Василь Оріховський, головний організатор УНС

До участи в зборах запрошені також усі члени УНС та місцеве Українське Громадянство.

Після зборів — ПЕРЕКУСКА

Константин Шевчук *почесний голова* — **В. Гавриляк** *голова*
Микола Лилак *касир* — **Дмитро Пристай** *секретар*

В Центральній Америці...

(Закінчення зі стор. 1)

сові засоби на влаштування таборів та переводження вишколів походять із збірок та дотацій громадян середньоамериканських країн, або громадян інших країн.

На запит, чи американські урядові чинники не ставлять перешкод у влаштуванні таборів та переводженні вишколів, Фабіян заявив: „За президентур Картера і Ніксона ми мали труднощі. За адміністрації президента Регена ніхто нам не перешкоджав впродовж 10 місяців".

Речник Державного департаменту, помічник Державного секретаря для міжамериканських справ Томас Ендерс пояснив становище Уряду президента Регена до справи влаштування вишкільних таборів і переводження збройних вишколів: „Якщо ви атакуєте якусь країну, або допомагаєте в нападі на якусь країну, або змовляєтесь, щоб робити це — то це нелегальне. Одначе нелегальним не є мати військові вправи, порушуватися на полях зі зброєю в руках".

Американські репортери, які відвідали останньо такий вишкільний табір, заявили: Серед учасників вишколу дисципліна багато вища, як будь-коли перед тим. Також серед них велике число нікараґуанців, число яких постійно зростає, бо зростає наплив з Нікараґуа і інших середньоамериканських країн.

Рік 1981...

(Закінчення зі стор. 2)

якій закінчилося „господарське чудо", шукає настирливо нових ринків, щоб оберегтися перед рецесією і безробіттям. Уряд Західньої німеччини на чолі з канцлером Шмідтом готовий іти на далекойдучі концесії Совєтського Союзу, щоб зберегти в себе високий ступінь затруднення. Франція переходить через соціялістичний експеримент, який виходить зі зовсім інших заложень, як американська й англійська господарська політика. Французькому експериментові приглядаються не менш уважно, як і протилежному англо - американському. Але покищо обидва не мають особливих успіхів. А іхні успіхи чи неуспіхи можуть вагомо вплинути не лише на дальшу господарську політику різних країн, але навіть штовхнути у відповідному напрямі економічну теорію.

До третьої категорії належать менші промислові держави, які також зазнають спаду, але які не виставлені на більші загрози. Розміри їхньої господарки скоріш і легше можна буде взяти під контролю і посилювати різними державними заходами.

Два експерименти

Господарською особливістю є Японія і її господарка. Японія також відчуває загальну спадкову тенденцію, але, не зважаючи на це, вона далі поширює свої ринки збуту й відповідно до того розбудовує свій господарсько-технічний потенціял. Японія показала Европі клясу, коли відмовилася від високо прибуткових господарських зв'язків з Росією з принципових причин, бо Москва навіть не хоче слухати про зворот загарбаних японських островчиків. В додатку до цього, і це ще важливіше японські політики й господарники більш далекозорі, як їх европейські, в даному разі західньонімецькі союзники.

Крім загального заінтересування питаннями господарського життя, яке увійшло у поважний застій і тим самим змушує до застанови над його причинами та заходами для виходу з того застою, господарський світ, а навіть широкі громадські кола заінтересовані вислідом своєрідного двоборства, тобто вислідами англо-американської господарської політики і її противенства - французької.

ЗСА і Англія поставили на приватну ініціятиву, на особисту ініціятиву своїх господарників і творять якнайбільш сприятливі умови для них. Обидві ті країни зменшують державну інтервенцію в господарське життя, скорочують державні видатки, щоб могти зменшувати податкові тягарі підприємств і давати їм змогу приспішеної капіталізації та послуговуються для тієї цілі всякими іншими засобами.

Французький соціялістичний уряд збільшує інґеренцію держави, поширює процеси соціялізації приватних підприємств, підносить заробітні платні й соціяльні пенсії, затіснює державну контролю над господарськими установами. Соціялісти прийняли нову напрямну: не менше соціялізації, а збільшення її. Знову ожили мрії про поступове перебирання підприємств кооперативами працюючих. У Швеції, де найдовше були соціялісти при владі, а тепер є правий уряд, постав так званий „плян Майднера", який прийняла соціялістична партія і заповіла його реалізацію на випадок своєї перемоги. „Плян Майднера" передбачує додаткове оподаткування промислу й працюючих з метою створити фінансові засоби для викуповування підприємств. На протязі 15 до 20 років згідно з тим пляном усі головні галузі виробництва перейшли б у посідання робітничо-виробничих спілок і виелемінували б приватного підприємця з тих галузей.

Передбачувати такий, чи інший вислід того двоборства двох ідей і двох концепцій межувало б з віщуванням й тому це краще залишити часові. Але вже тепер міцніють голоси, які твердять, що не перемога одної, чи другої концепції буде вислідом того двоборства, а нова їхня синтеза, в якій суспільний й приватні сектори існуватимуть побіч себе, виконуючи краще і на вищому рівні свої наново зформульовані господарські функції.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

О. ЄВГЕН В. КРИВОЛАП, член УНС Відд. 276-го Т-ва ім св. Миколая в Ембридж, Па. Помер 23-го червня 1981 року на 29-му році життя. Нар. 1951 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став у 1979 р. Залишив у смутку дружину Марію, матір Мілю Криволап і брата Волтера у Філядельфії. Похорон відбувся 27-го червня 1981 р. на цвинтарі ім. св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять !
Степан А. Іваницький, секр.

СТЕФАН ҐУЛИЧ, член УНС Відд. 348-го ім. О.Басараб, помер 6-го жовтня 1980 р. на 67 р. життя. Нар. 22-го грудня 1912 року в селі Любінь Великий повіт Городок Ягайлонський. Членом УНС став у 1950 р. Залишив у смутку дружину Катарину, двох синів, Ярослава і Стефана, дочку Марію Кафе, 6 внуків, родину в Україні: 2 сестри, брата Михайла і їх родини. Похорон відбувся 10-го жовтня в церкві свв. Петра і Павла у Воррені, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять !
Секретар.

СЕРГІЙ СТРУК, член УНС Відд. 334-го ім. Івана Франка в Клівленді, Огайо. Помер 25-го липня 1981 року на 81 р. життя. Нар. 1899 р. в Україні. Членом УНС став у 1953-му році. Залишив у смутку жінку Марію, сина в Україні, племінника Івана Струка і його дружину Олену. Похорон відбувся 27-го липня 1981 р. на цвинтарі Ріверсайд в Клівленді Огайо.

Вічна Йому Пам'ять !
Стефанія Боганек, секр.

ЮРІЙ ФАЛАТ, член УНС Відд. 409-го ім св. Івана в Данморе, Па. Помер 25-го червня 1981 року на 77-му р. життя. Нар. 6-го травня 1904 р.; членом УНС став в 1938 р. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 29-го червня 1981 р. на цвинтарі св. Кирила в Олифанті, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Секретар.

АНДРІЙ ТИМЕЦЬ, член УНС Відд. 220 ім. свв. Петра і Павла в Чікаго, Ілл. Помер 6-го травня 1981 р. на 64 р. життя. Нар. в 1917-му р. в Україні. Членом УНС став 1954 р. Залишив у смутку дружину Елфріду Тимець і дочку Гайде Айзенберк. Похорон відбувся 11-го травня 1981 р. на цвинтарі ім. св. Петра в Скокі Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !
Секретар.

КАТЕРИНА ЯКУБИК, членка УНС Відд. 413-го Т-ва ім. Ольги Басараб в Юніон, Ню Джерзі, померла 10-го жовтня 1981 року на 79-му році життя. Нар. 1902р. в Україні. Членом УНС стала в листопаді 1936р. Залишила у смутку доньку Віру Студней, сина Майкела, двох сестер — Марію Сайко-Горзулу і Наталію Палов, шість внуків і сім правнуків. Похорон відбувся 14-го жовтня, 1981 року на цвинтарі Голівуд Меморіяльний Парк" в Юніон, Ню Джерзі.

Вічна Її Пам'ять !
Марія Фера, секр.

СТЕФАН ВЛАСЮК, член УНС Відд. 219-го ім Михайла Грушевського в Ньюарку, Н. Дж., помер 19-го червня 1981 р. на 85-му році життя. Народився в Україні. Членом УНС став в 1942 р. Залишив у смутку сина Віліяма Власюка, дочку Гелену Приходу і внучку Соню Приходу. Похорон відбувся на цвинтарі Еверґрін в Гілсайд, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять !
Марія Юров, секр.

АНТОН ГАЛУЩАК, член УНС Відд. 301-го ім. Дмитра Вітовського в Чикаґо, Ілл. помер 3-го серпня 1981 р. на 98-му р. життя. Нар. в 1888 році в Україні; членом УНС став 1915 р. Залишив у смутку сина Володимира та дочку Ольгу. Похорон відбувся до церкви св. Йосафата і на цвинтар Рівер Ґров у Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !
Петро Врублівський, секр.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРХАЛЬНОГО ФОНДУ

повідомляє: на ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ ФОНД зложили:
X — 1981

3,187.50 дол. зі спадку бл.п. Михайла Плешкана — Фундатора Постійного Патріяршого Фонду,
2,000.00 дол. Український Народний Союз в Джерзі Сіти, Н.Дж.
по 100.00 дол. „Самопоміч" федеральна Кредитівка в Джерзи Сіти, Н.Дж. Михайло Похмурський, Федір і Магдалина Ґоцинець, о. Петро Гардибала,
50.00 дол. Йосиф Губчак,
25.00 дол. д-р Роман Барановський — замість квітів на могилу бл.п. Михайла Крижанівського,
10.00 дол. Дмитро Шабля.

Замість квітів на могилу бл.п. о. Крилошанина Івана Лебедовича зложили:
по 30.00 дол. Микола Тимків, Надія Будзіцка,
25.00 дол. д-р Ярослав Кривяк,

Збірка на Патріярший Фонд в пам'ять бл.п. інж. Михайла Хроновята — збірщик п. Ярема Попель, Клівленд, Огайо, переслав д-р Ярослав Кривяк.
зложили:
по 50.00 дол. д-р Олег і Софія Кудрик, Степан і Володимира Небеш, Адріян і Марта Галяревич,
по 25.00 дол. Осипа Галяревич, Микола і Марія Гірняк, Василь і Павлина Камінський, Осип і Ірена Новицький, Ярема Попель, Укр. Патр. Тов., Відділ Клівленд,
по 10.00 дол. інж. Іван і Стефанія Фур, Ярослав Шокалюк Тарас і Марія Загаєвич, д-р Ярослав Кривяк,

Укр. Патр. Тов., в Рочестері Н.Й. — збірка на тризні по бл.п. Михайлі Крижанівському.
зложили:
1,000.00 дол. Крижанівська Марія, інж. Богдан і д-р Юрій,
100.00 дол. Богдан і Христина Мисько,
по 50.00 дол. Михайло і Софія Єйна, Володимир і Евгенія Колцьо, Нестор і Магда Колцьо, Степан Шепелявий,
по 30.00 дол. Петро і Леся Матійцьо, Володимир і Богданна Тарнавські, Михайло і Стефанія Габа,
по 25.00 дол. Андрій Яріш, Марко і Ольга Лонкевич, Осип і Соня Кольцьо, Іван і Стефа Чорний, Хор церкви Богоявлення,
по 20.00 дол. Володимир і Соня Габа, Любомир і Люба Шміґлі, Зиновія Ковальська,
по 10.00 дол. Володимир і Ярослава Зелез, Стефанія і Леся Телега, Юрій Кузів, Омелян і Марія Омецінські, Любов Цегельська, інж. Роман Вергун, Ірина Маркус, Андрій і Марія Фалат, Орест і Марта Тарнавські, Ігор Тарнавський, Іван і Марія Приймак, Ярослав Матковський, Роман і Оля Косцюк, Володимир Яцків, Олександер Грабар, Марія і Богдан Берези, Степан і Ольга Чолач, Микола Шевчин, Марта Крамарчук, Михайло Король,
по 5.00 дол. Теодор Лесик, Володимир і Люба Юзбків, Семен Королишин, Іван Мелешко, Ольга Чарнецька, Антоніна Крупа, Мирон і Анастазія Лучанко, Василь і Соня Семанюк, Василь Бездух, Марта і Леся Семків, Ігнат Кволик, Іван Кірчей,
по 2.00 дол. Константин Шевчук, Олександер Фищук,
1.00 дол. Михайло Кавин,
дальше зложили:
по 50 дол. Стефанія Шеремета у пам'ять бл.п. мужа Василя
по 10.00 дол. Іван і Анна Боднар і Володимир і Ірина Біловус — в пам'ять бл.п. Агафії Пятницької, Дмитро і Анна Пристай,

Сиракюзи, Н.Й. Збірка в пам'ять бл.п. Пелягії Луцак — збірщик п. Микола Ґоджак, переслала д-р Галина Клюфас.
зложили:
20.00 дол. Родина Пінчак, Канада.
по 10.00 дол. Степан Купровський, Василь Луцак, Степан Луцак, д-р Галина Клюфас,
по 5.00 дол. Петро Башуцький, Іван Бурак, Олекса Бриндзя, Іван Волошин, Микола Ґоджак, інж. Орест Грицик, Гриць і Анна Динька, Василь Жмур, адв. Василь Ільчишин, Павло Карпишин, Іван Ковальчук, Анна Курилко, Василь Лебідь, Петро Луцишин, Василь Матійчин, Евстахій Маштапір, Володимир Мельничук, Ілько Мигдаль, Олекса Минько, Петро Слива, Іван Полівчак, Михайло Пінчак, Микола Проскуренко, Уляна Пилипишин, Степан Рекуляк, Іван Рись, Тимко Шоробура, Павло Ткач, Ярослав Трацьь, Василь Фенцор, Юлія Яновська, Канада, Хор Сурма, Н.Н.

листа ч. 1474 — збірщик д-р С.Кляфас, Сиракюзи, Н.И
зложили:
по 100.00 дол. Марія і Мирон Кузьми, д-р Галина і д-р Святослав Клюфаси, Юлія і Тарас Шепеляві,
50.00 дол. Богдан і Марія Тимяк,
30.00 дол. Софія Фраціян,
по 25.00 дол. д-р Іларіон і Анна Домбчевські, д-р Микола і мґр Мотря Богатюк, д-р Богдан і Дарія Кміцикевич, мґр Микола і Галя Дупляк,
20.00 дол. Володимир Ревюк,
15.00 дол. д-р Мирон Ткач,
10.00 дол. Фалина Войтович,

листа ч. 1475 — збірка Павло Ткач, Сиракюзи, Н.Й.
зложили:
50.00 дол. Дмитро Круль
25.00 дол. Павло Карпишин Павло Ткач,
20.00 дол. Ілько Мигдаль,
10.00 дол. Іван Горбатий
по 5.00 дол. Григорій Базар, М.Бобецькі (родина), Олекса Бриндзя, Василь Жмур, Михайло Бурак, Василь Будзяк, Іван Волошин, Винарчик (родина) Гриців (родина), інж. Орест Грицик, Степан Грицик, Марія Грицик, Микола Ґоджак, Гриць і Анна Динька, Михайло Зарічний, В. Ільчишин (родина), Текля Каменюк, Михайло Когут, Ілько Комановський, Степан Купровський, Василь Лебідь, Степан Луцак, Евстахій Мамталер, Теодор Мельник, Володимир Мельничук, Ілько Мигдаль, Василь Равінко, Андрій і Розалія Рочій, Степан Рекуляк, Марія Рубич, Іван Тимчій, Василь Фенцор, Ярослав Трач, Тимко Шоробура, Степан Шпак, Іван Щербаневич, Рущак (родина), Григорій Свєнціцький, Петро Супик,
3.00 дол. Петро Батіг,

Збірка у пам'ять бл.п. Михайла Кузьмінського — Вілліямстовн, Н.Дж. зложили:
40.00 дол. Дмитро і Мирослава Молдаван,
по 25.00 дол. Пан і п-ні Роман Циган, Андрій Мадай, Д. Чорнодольська,
по 20.00 дол. Джан і Ріта Васюрко, Стефанія і Лошин Світенко, пан і п-і Олександер Кобаса, Н. Мудрик-Мриц, п-во Ваповські, В.Тимюк.
15.00 дол. Василь і Софія Циган,
по 10.00 дол. Пн і п-і Андрій Стакнів, Богдан Стефанишин, Галина Масюк, Микола і Лідія Бульба, Олесь і Софія Гуд, Ярослав Масюк, Стефан Масюк, Марія Стефанишин, Володимир і Стефанія Пушкар, І.В.Піки, Мирослав Абрисовський, Олена Доррги, Марта Барило, А.Я.Шавєни, С. Гук, Н.Б.Сатурські, Б.Бемко,
по 5.00 дол. Марія Капій,

Листа ч. 1535-збірка в Лейк Джордж, Н.Й. — збирали д-р Роман Осінчук і п. Іван Антоняк
зложили:
250.00 дол. Іван і Іванна Антоняк,
150.00 дол. Нестор Угера,
по 100.00 дол. Остап і Ольга Бойчук, Богдан і Софія Комарницькі, д-р Роман і Лідія Осінчук, Юрій і Ольга Пастернак, Роман і Марія Кушнір (Н.Й.) — у пам'ять батьків бл.п. Катерини і Степана — (і 100.00 дол. на Студіон — у пам'ять бл.п. сестри Ольги),
по 50.00 дол. Юрій і Марія Сливка, Стефанія Диба, Ігор Бойчук,
по 25.00 дол. Лев Хомяк, Юрій Клос, Зенон і Ліда Завадович, Орест Бойчук,
по 20.00 дол. Антін і Моніка Шмуль, Ольга Целевич (Н.Й.)
10.00 дол. Василь Любицький,

Управа Товариства Свята Софія щиро дякує усім Вельмишановним Збірщикам і жертводавцям. Всі датки на Патріярший Фонд — Товариства Св. Софія можна відтягати від податку: IRS 23-7430645

Чеки виписувати та висилати на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund
7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Б-ва св. Миколая — 5-го Відділу УНС

відбудуться
в неділю, 17-го січня 1982 р., о год. 4-ій по пол.
в церковній залі при 37-09 31-ша Авеню.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

звіти Управи і Контрольної Комісії; вибір Нової Управи на 1982 рік, обговорення організаційної кампанії; вибір делеґатів на Конвенцію УНС.

Якщо на означений час не буде відповідного числа членів, збори відбудуться одну годину пізніше і будуть правосильні.

На зборах буде представник Головного Уряду.

В. Левенець голова — **М. Хоманчук** секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 15-го СІЧНЯ 1982 р.

Маямі Флорида. Загальні збори Т-ва ім. М. Лисенка 368-ий Відд., о год. 7-ій веч. в Укр.-Амер. Клюбі в Маямі, Флорида. В програмі: звіти Управи, вибір Управи на 1982 е., пляни на будуче, а зосібна придбання нових членів і вирівнання всіх залеглих вкладок до УНС. — Ю. Цегельський, предс.

СУБОТА, 16-го СІЧНЯ 1982 р.

Ньюарк, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 133-ій Відд., о год. 8-ій веч. в залі укр. кат. церкви св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. Проситься всіх чл. прибути на збори. — Я. Леськів.

НЕДІЛЯ, 31-го СІЧНЯ 1982 р.

HASTINGS on HUDS., N.Y. Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 6-ий Відд., о год. 4 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 77 Вашінґтон вул. На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1982 р. і вибір делеґата на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Д. Жупник, предс., Ів. Пециляк, секр.